MAR 1920

A
JEWISH
CANADIAN
DAILY
Circulated
All Over
Canada
And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער
אידישער זשורנאל

CANADA

האט איר שוין א
קליינע סיף ביי
איך אין הויז ?
אויב נים קומט
אריין און נעמט
איינע פריי
עפענט אן
אקאונט בלויז
מים איין דאלאר

N. Y. Public Library
476 Fifth Ave.

VOLUME VII. No 2622 | Monday March 1 1920 | י״א אדר פרשה תשא תר״פ | מאנטאג 1-טער מערץ 1920 | PRICE TWO CENTS

טשעכא-סלאוואקען אנערקענען אידען אלס נאציאן
אראבישער פרינץ געגען א אידישער פאלעסטינא

אראבישער פרינץ פאדערט פאלעסטינא אלס טייל פון דער אראבישער מדינה

זאגט אז אידען וועלען האבען אין פאלעסטינא מינאריטעט רעכטען פונקט ווי אין פוילען. — וויצמאן פאדערט פאלעסטינא אלס זעלבסטשטענדיגע אידישע היים. — נייע פאגראמען אין יעליסאוועטגראד. — אידישע נאציאן אנערקענט פון טשעכען. — אונגארן זאגט זי ערלויבט ניט קיין פאגראמען.

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניויארק פעב. 29

אינפארמאציעס וואס זענען דא דערהאלטען געווארען גיבען איבער דאס די אידען פון טשעכא סלאוואקיען זענען אנערקענט געווארען אלס באזונדערע נאציאן מיט אלע באזונדערע נאציאנאלע פריווילעגיעס.

עס ווערט איבערגעגעבען דאס דער טשעכא סלאוואקישער פארלאמענט האט אנגענומען א באשלוס אנערקענענדיג דאס די אידען זענען א באזונדערע נאציאן און האט באשלאסען צו געבען די אידען דאס רעכט צו אויסצוהאלטען אייגענע שולען.

א ידיעה מעלדעט דאס אין יעליסאוועטגראד זענען פארגעקומען נייע פאגראמען. דערווייל זענען נאך ניט באוואוסט אלע איינצעלהייטען, אבער מען ווייסט שוין פון 26 קרבנות וואס זענען געפאלען דורך די הענט פון די פאגראמשציקעס.

א ידיעה מעלדעט דאס אויף דער אנפראגע פונ'ם אמעריקאנעם סטייט דעפארטמענט וואס איז געמאכט געווארען אויפ'ן פארלאנג פון קאנגרעסמאן אייזיק סיגעל פון ניויארק, וועגען די אידישע פארפאלגונגען אין אונגארן האט די אונגארישע רעגירונג צוגעשיקט אן ענטפער דאס זי דערלאזט ניט צו קיינע פאגראמען אויף אידען.

אראבישער פרינץ וויל מאכען דעם איינדרוק דאס אידען ווילען בלויז מינאריטעט רעכטע

ידיעות וואס זענען דא דערהאלטען געווארען גיבען איבער דער אראבישער פרינץ עמיר פייזשול זוכט צו מאכען דעם איינדרוק דאס די אידען פאדערען ניט מעהר אין פאלעסטינא, ווי מינאריטעט רעכטע אין די פאלשטענדיגע קאנטראלע איבער'ן לאנד.

עס ווערט געמאלדען דאס דער אראבישער פרינץ האט ארויסגעגעבען אן ערקלעהרונג אין אן אינטערוויו אין לאנדאן, וואו ער געפינט זיך איצט צוליב דעם שלום אפמאך מיט טערקיי, באהויפטענדיג דאס ער האט שוין א פארטיגען אפמאך מיט פראפעסאר חיים וויצמאן דעם ציוניסטישען פארשטעהער וועגען די קאנדיציעס און פריווילעגיעס וואס די אידען זאלען באקומען אין פאלעסטינא.

דער פרינץ ערקלעהרט דאס זיין אפמאך מיט פראפעסאר וויצמאן לויטעט דאס פאלעסטינא זאל פארבלייבען א טייל פון דעם נייעם אראביען און די אידען זאלען דארטען האבען ניט מעהר ווי מינאריטעט רעכטען פונקט ווי זיי פאדערען אין פוילען און רומעניען.

וויצמאן לייקענט אזא אפמאך

עס ווערט אויך געמאלדען דאס פראפעסאר חיים וויצמאן האט ארויסגעגעבען אן ענטפער אויף דער ערקלעהרונג פונ'ם אראבישען פרינץ אפלייקענדיג זיין באהויפטונג וועגען אירגענד וועלכען אפמאך אדער אן איינפארשטענדניש. וויצמאן ערקלעהרט דאס ער האט מיט אים קיינמאל אזא אפמאך ניט געמאכט. ער דערקלעהרט אויך דאס עס קאן זיין אז פרינץ פייזשול מיינט אפשר דעם בריף וועקסעל וואס איז פארגעקומען צווישען זיי ביידע. און אויב אפילו דער פרינץ באציהט זיך אויף די בריף, באהויפטעט וויצמאן, דאס ער פאדערט אין זיינע בריף אז פאלעסטינא זאל זיין די פאלשטענדיגע נאציאנאלע היים פאר דעם אידישען פאלק.

באשולדיגט זאנגוויל'ס באהויפטונגען

אין אן ערקלעהרונג וואס מיזדשאר ארמסבי, גאר, דער פרינץ פון דער ציוניסטישער באוועגונג, האט ארויסגעגעבען באשולדיגט ער ישראל זאנגוויל'ן אין דער גאנצער צרה. מיזדשאר גאר זאגט דאס מיט דעם וואס זאנגוויל האט ניט לאנג צוריק באהויפטעט דאס די אראבער דארפען פארלאזען פאלעסטינא און זיך אריבערקלייבען אין אראביען האט ער מיט דעם אויפגעבראכט די אראבער געגען די אידישע פאדערונגען און דאס האט ארויסגעבראכט די שטעלונג פונ'ם אראבישען פרינץ.

רעגירונג וועט פארשלאגען צוויי וויכטיגע אמענדמענטס

אטאווא פעב. 29.

די אגענסע פון דער רעגירונג דאס זי האלט אין צוגרייטען צוויי אמענדמענטס צו דער קענעדער קאנסטיטוציע האט ארויסגערופען זעהר פיעל דיסקוסיע אין פארשידענע רעגירונג'ס קרייזען, די צוויי אמענדמענטס זענען זעהר וויכטיגע און זיי באציהען זיך צו פארגרעסערען די מאכט פון קענעדעס פארלאמענט אין קאנסטיטוציאנעלע אנגעלעגענהייטען.

איין אמענדמענט לויטעט דאס אין קענעדע זאל מען קאנען ארונטערזעצען א ריכטער ווען מען געפינט אים פאר ניט פאסיג צו פירען משפטים.

א צווייטער אמענדמענט שלאגט פאר דאס די מאכט פון קענעדער פארלאמענט זאל פארגרעסערט ווערען וועגען אזעלכע זאכען וואס האבען צו זאגען אין ענינים פון קענעדעס קאנסטיטוציע.

אן אנדער פארשטעהער פון קאמערס באארד

אטאווא פעב. 29

וו. פ. א' קאנארד א מיטגליד פון דער באארד אוו קאמערס איז באשטימט געווארען אלס טשערמאן פון דער באארד אוו קאמערס וואס איז ליידיג געבליבען צוליב דעם וואס דזשאדזש ראבסאן האט רעזיגנירט.

לאנדאנ'ס צושטימונג איז נויטיג.

אזעלכע צוויי אויסבעסערונגען צו דער קענעדער קאנסטיטוציע מוזען באקומען די צושטימונג פון דער לאנדאנער רעגירונג און עס וועט הפנים אוועקנעהמען א גאנץ לאנגע צייט איידער די פראגע וועט דארטען פארהאנדעלט ווערען און געבען די צושטימונג.

ארעסטירטע ראדיקאלען ערקלעהרען ווידער א הונגער סטרייק

ניויארק פעב. 29

די 125 ארעסטירטע ראדיקאלען וואס ווערען געהאלטען אויף עליס איילענד און וואס דארפען געמשפט ווערען פאר דער אימיגראציאנס באארד צו מען זאל זיי צוריקשיקען נאך רוסלאנד האבען נעכטען ערקלעהרט א הונגער סטרייק, זיי האבען איבערגעגעבען מיט די קעלנער דאס זיי וועלען ניט עסען ביז די רעגירונג וועט זיי ניט ענטוועדער באפרייען אדער ארויסשיקען פון לאנד.

פיר הונדערט גערופען צו א פארהער

די פיר הונדערט ראדיקאלען מיטגלידער פון דער קאמוניסטען פארטיי וואס זענען ארעסטירט געווארען אין די לעצטע אבלאוועס, אבער זענען שפעטער ארויסגעלאזען געווארען אויף טויזענט דאלאר בייל יעדער, זענען היינט גערופען געווארען צו א פארהער אנצוגעבען אורזאכען פארוואס מען זאל זיי ניט ארויסשיקען פון לאנד. צווישען די גערופענע געפינט זיך אויך גרעגארי ווינשטיין דער הויפט פון דער סאוועטען אמבאסאדע אין די פאראייניגטע שטאאטען. ער שטעהט אונטער צעהן טויזענט דאלאר בייל.

משפט פון אנגעקלאגטע ארבייטער פיהרער באלד צו ענדע

פארטיידיגונג זאגט זי וועט ניט ברענגען קיין עדות.

וויניפעג פעב. 29

דער משפט פון די זיבען אנגעקלאגטע ארבייטער פיהרער וואס ווערען געמשפט אויף דער קלאגע פון אויפהעצענדער קאנספיראציע איבערצוקערען די קענעדער רעגירונג און איינפירען סאוויעטען האלט שוין באלד ביי'ן ענדע, דער משפט גייט שוין אן פילע זיבען וואכען. 49 טעג.

די אנקלאגע האט אנאנסירט דאס שבת נאכמיטאג האט זי געהאט איר לעצטען עדות אויפ'ן עדות שטוהל.

מר. ר. א. באנאר, דער לאיער פון דער פארטיידיגונג האט אויך אנאנסירט דאס עס איז גאנץ מעגליך דאס ער וועט אפשר ניט רופען קיינעם פון זיינע עדות נאר ער וועט זיך לאזען באגנוגען מיט זיין רעדע פאר דער דזשורי.

דער לעצטער עדות פאר דער אנקלאגע איז געווען דער פאליס אינספעקטאר ער האט דערצעהלט וועגען דעם וויאזוי די פאליציי האט געהאלטען ארדנונג בשעת די רייאטען.

אין דער צייט פונ'ם קרייז פארהער האט אים מר. באנאר געפרעגט צו סאלדאטען זענען געקומען אונטערדריקען דעם סטרייק אבער ריכטער מעטקאף האט ניט דערלאזען די פראגע.

אויף א פראגע צו די פאליציי האט געשאסען אויף די רייאטענמאכער מיט דער אפזיכט צו טויטען האט דער אינספעקטאר געענטפערט ניין, זיי האבען בלויז געשאסען אפצושרעקען די סטרייקער.

נייע פארהאנדלונגען וועגען דער אדריאטישער פראגע

לאנדאן פעב. 29

פארהאנדלונגען צווישען פארטרעטער פון יוגאסלאוויען און איטאליען האבען זיך היינט ווידער אנגעפאנגען. די פארהאנדלונגען זענען דער רעזולטאט פון די עצות וואס די פרעמיערס פון ענגלאנד און פראנקרייך האבען געגעבען.

פרעמיער ניטי פון איטאליען און אנטאן טראמביטש, יוגא-סלאווישער אויסער'ן מיניסטער האבען געהאלטען א קאמפערענץ אין לאנדאן היינט פריה, עס הייסט אז דער איצטיגער קאנפערענץ איז א פארזעצונג פון דעם קאנפערענץ וואס איז אנגעהויבען געווארען אין פאריז מיט א צייט צוריק.

דעם אינהאלט פון דיזע געשפרעכען האט מען ניט פארעפענטליכט אבער עס איז זיכער דאס די פארהאנדלונגען וועלען מאכען פארגעזעצט ווערען.

נייער קלאנג פון אומצופרידענהייט

די דאזיגע פארהאנדלונגען צווישען די פארטרעטער פון איטאליען און יוגא-סלאוויען זענען דער רעזולטאט פון פרעזידענט ווילסאנס ערקלעהרונג דאס ער וואלט געוואונשען צו זעהען אז די ביידע שטרייטענדע צדדים איבער דער אדריאטישער פראגע זאלען צווישען זיך אליין אויסגלייכען דעם סכסוך און דאן וואלט דאס אין אמת'ן געמיינט דאס דער סכסוך איז געשליכטעט געווארען לויט זעלבסטבאשטימונג. פלוצלונג איז אבער געקומען א קלאנג דאס פרעזידענט ווילסאן וויל ניט צושטימען צו קיין איינציגע נייע פארהאנדלונגען און פאדערט דאס דער סכסוך זאל געשליכטעט ווערען אויפ'ן זעלבען אופן ווי דאס איז אפגעמאכט געווארען צום ערשטען מאל מיט זיין צושטימונג. די איטאליענישע רעגירונג האט געשיקט אן אנפראגע צו דער קלאנג איז אפיציעל.

וואס אנבאלאנגט דער טערקישער און רוסישער פראגע אינטערעסירען זיך גאר ניט די איטאליענישע דעלעגאטען מיט דעם. זיי האבען ערקלעהרט דאס זיי זענען פאלשטענדיג איינפארשטאנען מיט דער האנדלונג פון די אליאירטע.

האוז און קאמאנס פאנגט היינט אן די וויכטיגע דיסקוסיע

אטאווא פעב. 29

ווען די זיצונגען פון האוז אוו קאמאנס וועט זיך עפענען מארגען 3 א זייגער נאכמיטאג וועלען זיך ערשט דאן אנפאנגען די וויכטיגע פארהאנדלונגען, עס וועט פארגעשלאגען ווערען דער ענטפער צו דער טראן רעדע און, דאן וועט זיך פארציהען א גאנץ לאנגע דעבאטע.

עס ווערט נביאות געזאגט דאס די רעגירונג וועט דורכפאלען אין מאנכע פון אירע פארשלאגען און דאס וועט פירען צו שנעלע וואהלען.

אייזענבאהן סטרייק אין פראנקרייך

פאריז פעב. 29

דער אייזענבאהן סטרייק אויף די הויפט ליניעס האט פארקריפעלט דעם גאנצען אייזענבאהן פארקעהר. פרעמיער מילעראן האט היינט פריה איינגערופען א קאנפערענץ פון די פארשטעהער פון די מיניסטעריומס וואס זענען אפעקטירט געווארען דורכ'ן אייזענבאהן סטרייק.

קלאוק מאכער יוניאן אפיס אפגעברענט

נעכטען ארום 4 א זייגער פארטאג האט אויסגעבראכען א פייער אין דעם הויז 208 ספעדינע עוו. וואו עס האבען זיך געפונען די אפיסעס פון דער קלאוק מאכער און שניידער יוניאן, דער הויז אויפזעהער איז קוים ארויס מיט'ן לעבען. די אורזאכע פונ'ם פייער איז ניט באקאנט. שבת נאכט האבען דארטען מענשען פארבראכט ביז שפעט ביי א באנקעט און אביסעל שפעטער נאכדעם ווי זיי האבען פארלאזען דאס פלאץ האט דאס פייער אויסגעבראכען.

די קלאוקמאכער יוניאן האט שוין געדונגען א פלאץ אין צוי אינסטיטוט, פאר אן אפיס און אויך פאר אירע פארזאמלונגען.

קלאוקמאכער שטיצען אן ארעמע אלמנה

ביי א באנקעט וואס איז געהאלטען געווארען נעכטען אוונט פון די ארבייטער פון דער ענטערפרייז קלאוק פירמא לכבוד דעם שאפ טשערמאן, מר. רעזניק, פאר זיין גוטער ארבייט איז געזאמעלט געווארען פופציג דאלאר פאר אן ארעמער אלמנה, וועמענס מאן איז ניט לאנג געפאלען א קרבן פון דער פלו.

קענעדעס פארטרעטער אין דער זאאר קאמיסיע

אטאווא פעב. 29

עס איז פא ערקלעהרט געווארען דאס ריטשארד ד. וואו. פון וויניפעג וועט זיין קענעדעס פארטרעטער אין דער זאאר קאמיסיע, דאס איז די שטיק טעריטאריע וואס איז צוגענומען געווארען פון דייטשלאנד און דארף פארוואלטעט ווערען אויף פופצעהן יאר פון אן אינטערנאציאנאלער קאמיסיע.

מיסטעריעזער מארד אין האמילטאן

האמילטאן פעב. 29

נעכטען ארום אכט א זייגער פריה איז געפונען געווארען דזשארדזש וויליאמס, 62 יאר אלט, א נאכט שומר ביי דער קאנקרעט פייפ קאמפאניע, ווען ארבייטער זענען געקומען אין דער פריה צו דער ארבייט האט מען אים געפונען ליגענדיג מיט א צושמעטערטען קאפ און א פאר בלוטיגע האק איז געשטאנען נעבען אים.

די פאליציי האט ניט געפינען קיין שפור צו די מערדער און אויך ניט קיין מאטיוו פאר דיזער טאט. ווען וויליאמס איז געפונען געווארען האט ער נאך געהאט ביי זיך זיין זייגער מיט געלט תפנים אז דער מערדער האט ניט געמיינט צו רויבען.

גרוסען פון פוילען

בעריש אבראמאוויטש סטאנציע פאנאדינא איעזד פרוזאני וואוינט יעצט אין דארף סטאראווא ביי האמסק גראד. גוב. זוכט זיינע ברידער העלמאן און אבע אין קאנאדע.

מערע כהן פון מינסק, סטארא וואלענסקי 5-12, גריסט הירשל און לייבע קיפערשטאק מיט זייערע פאמיליעס

נ. י. קופער קאלגארי באקס 104 קאנאדע: מיר זיינען געזונד בעטען שרייבען און שיקען שטיצע.

י. האהן 1412 מיין סטריט וויניפעג און זיין פרוי צביה פיינע ווערען געגריסט פון זייער שוועסטער נחמה לעסיק און שוואגער יעקב פון מינסק, סקאבעלעוויסקי 1-26, בעטען שרייבען און שיקען שטיצע מיר נויטיגען זיך זעהר די שוועגערין ליפשע גריסט אייך.

איציק און ביילע האמבורג אין קאנאדא, ווערען געגריסט פון זייער ברודער לייזער ליפער פון מינסק, נאווא מיאסניצקאיא 2715 הויז ליפקינה.

אנגעקלאגטע מענשען זענען פארורטיילט געווארען ניט אויסהערענדיג זייערע טענות

אלדערמאן דזשאזעף סינגער באקומט געשווארענע ערקלעהרונגען אויף זיינע באהויפטונגען. — שפעציעלער קאונסיל מיטינג מארגען. — סברא דאס אלע אלדערמען וועלען ניט קומען צום מיטינג.

אלדערמאן דזשאזעף סינגער האט ביז איצט אויסגעווירקט דאס אויף מארגען זאל איינגערופען ווערען א שפעציעלער קאונסיל מיטינג וואו ער זאל פארלייגען זיינע טענות און באווייזע וועגען זיינע באשולדיגונגען געגען די פירונגען פון טאראנטער פאליס קארט און אויך וועגען זיין פאדערונג עס זאל געמאכט ווערען אן אלגעמיינע אונטערזוכונג און אויסגעפינען וואס פאר א רעפארמען עס נויטיגען זיך איינצופירען.

מר. סינגער האט ארויסגעשיקט א בריף צו די טאראנטער אלדערמען אין וועלכען ער גיט זיי איבער א פאל ווי לעצטען דינסטאג איז פארורטיילט געווארען א מאן מיט'ן נאמען רײלי, צו באצאלען צוויי הונדערט דאלאר שטראף אויף דער פראגע זיי האבען פארבראכען דאס טעמפערענס געזעץ.

מר. סינגער באהויפטעט אויך דאס דער אנגעקלאגטער האט פראטעסטירט און געפאדערט מען זאל אויסהערען זיינע טענות אבער מעדזשיסטרייט דעניסאן האט אים געטראשעט אויב ער וויל דוקא ארויסזאגען זיינע טענות וועט ער דאן באשטראפט ווערען מיט דריי הונדערט דאלאר, דער אנגעקלאגטער האט ניט געהאט קיין ברירה און האט זיך געלאזען אוועקפירען אויף דריי חדשים אין געפענגניש.

מעדזשיסטרייט און קראון אטארני לייקענען

ווען מעדזשיסטרייט דעניסאן און קראון אטארני קארלי האבען איבערגעלעזען דעם בריף האבען זיי ביידע ערקלעהרט דאס די באהויפטונגען זענען טיילוויז ניט אמת און טיילוויז ניט ריכטיג איבערגעגעבען. קראון אטארני קארלי האט צוגעגעבען דאס אין דעם פאל וואס מר. סינגער דערמאנט איז טאקע א צוגעזאגטע שטראף ארויפגעלייגט געווארען אויף דעם אנגעקלאגטען און אז ער האט אליין געשריבען צום לייסענס דעפארטמענט צו פארקלענערען די שטראף אבער דער פאליס קארט האט ניט קיין ברירה אין אזעלכע פאלען און מוז ארויפלייגען די פולע שטראף.

האט געשווארענע באווייזע

אלדערמאן סינגער האט פארעפענטליכט א געשווארענע ערקלעהרונג פון לאיער גאלדווין סי. עלדושים, וועלכער ערקלעהרט דאס ער איז אליין אנוועזענד געווען אין פאליס קארט דינסטאג דעם 24-טען פעברואר ווען דער דערמאנטער משפט איז פארגעקומען און אז דער אנגעקלאגטער מר. רײלי איז פארורטיילט געווארען ניט קריגענדיג די געלעגענהייט אפילו ארויסצוזאגען זיינע טענות, דער לאיער באהויפטעט אויך דאס ערשט ווען דאס געריכט האט זיך געהאלטען ביים שליסען האט מען צוריק ארויפגעבראכט דעם פארקלאגטען וועלכער איז שוין געווען א פארמישפט'ער ער זאל פארלייגען זיינע טענות.

האבען ניט קיין סימפאטיע

מעיאר טשורטש האט ערקלעהרט דאס טראצדעם וואס דאס איינרופען פון דעם ספעציעלען מיטינג איז ניט אין גאנצען אין איינקלאנג מיט דער שטרענגער לעגאליטעט דאך וועט ער דעם פארשלאג ניט ערקלעהרען אויסער ארדנונג.

קלאנגען טראגען זיך אבער ארום אין סיטי האל דאס דער מארגענדיגער מיטינג וועט ניט האבען דעם געזעצליכען קווארום וואס זאל קאנען באשליסען אנצופאנגען אזא אונטערזוכונג. עס ווערט באהויפטעט דאס טראצדעם וואס א סך קאונסיל מיטגלידער האבען אונטערגעשריבען זיין בקשה אויף א ספעציעלען מיטינג וועלען זיי אליין אבער ניט קומען צום מיטינג דערפאר ווייל זיי זענען ניט איינפארשטאנען מיט דער פאדערונג צו מאכען אזא אונטערזוכונג.

פאלקס פאראיין האט אויפגעלייזט הילפס קאמיטע פאר אינפלוענציע

די אידישע קאמיטע וואס האט זיך אפגעגעבען מיט אנפירען הילפס ארבייט צווישען די אינפלוענציע ליידענדע האט נעכטען אויפגעגעבען איר טעטיגקייט, די קאמיטע איז געווען ארגאניזירט פונ'ם פאלקס פאראיין נעכטען איז באריכטעט געווארען ביים מיטינג פונ'ם פאלקס פאראיין וועגען דעם צושטאנד פון דער קאמיטעס ארבייט און דער פאראיין האט באשלאסען אפצושאפען די ספעציעלע קאמיטע.

דער פאראיין האט אויך באשלאסען ארויסצוגעבען אן ערקלעהרונג מיט א רעכענונג וועגען די אלע געלדער וואס טאראנטער אידען האבען בייגעשטייערט, פאלגענדע האבען נאך אריינגעבראכט נדבות אין די לעצטע פאר טעג.

מר. גאלדשטיין	$ 2.00
מר. לעווין	1.00
מיסעס לאקאטש	1.00
מר. א. גאלדשטיין 161 יוקליד	16.00
סך הכל —	$20.00
פון פריהער קוויטירט	$1.092.53
צוזאמען קוויטירט אין זשורנאל	$1.112.53

טעמפערענץ געזעץ מאכט יונגעלייט פאר ליגנער זאגט האמילטאנער מעיאר

האמילטאן פעב. 29

מעיאר בוקער האט נעכטען ענטפערענדיג אויף די קריטיקען וואס מען האט אים קריטיקירט פאר געוויסע באהויפטונגען געגען אנטאריא טעמפערענץ געזעץ האט דער מעיאר באהויפטעט אז דאס געזעץ איז איינע פון די שענדליכסטע זאכען אין לאנד. דאס דאזיגע געזעץ לערענט אויס יונגע לייט צו זיין שטענדיגע ליגנערס. דער דאזיגער אקט איז דאס ערגסטע א געזעץ וואס טיילט פארנאנדער די קלאסען פון דער אנטאריא באפעלקערונג, רייכע לייט האבען זייער קעלער פול אנגעפאקט מיט שנאפס און ווען, האט דער מעיאר באהויפטעט און אן ארעמאן מוז באצאלען צוויי דאלאר צו א דאקטאר כדי צו קאנען קריגען א ביסעל שנאפס. דאס געזעץ באשאפט דעם באלשעוויזם. אויב די דורכגעפירט וועלען ריכטיג דאן מוז אימבאדינגט פארבאטען ווערען דאס פראדוצירען פון שנאפס.

ניזאם

טערקישע סיגארעטס

10 פאר 18 סענט

2 פעקעדזשעס פאר 35 סענט

דער פארברעכער

אן אינטערעסאנטער און שפאנענ־דער ראמאן, אויס דעם אידישען לעבען פון פוילען, און קאנאדע.

באארבייט פאר'ן „אידישען זשורנאל"

פון י. ב—ם

(119-טע פארזעצונג)

דו לאזט הען ליידען? האט לייזער גענומען שרייען, דו קלאפסט דאך פאר פייער און פאר וואסער, דיך אינטערעסירט קאך ניט מעהר, ווי צו קלאפען מיט'ן מויל, און אזוי שנעל ווי דו האסט מיך דערזעהן, אזוי זינגסטו מיר שוין דיין באקאנט לידעל.

אבער רייד צו דער זאך, האט באשע גענומען שרייען העכער.

פארוואס מוזען מיר אנטלויפען, וואס איז וואס?

יעדע מינוט וואס איך בין דא אין הויז, בין איך אין געפאהר ארעסטירט צו ווערען, און אפגעשיקט ווערען אין טורמע, ווייל חנה'לע האט דערצעהלט דעם גאנצען אמת וועגען אונז.

וועמען און וואס האט זי דערצעהלט, האט באשע נייגעריג געפרעגט.

לייזער האט דערצעהלט באשען, ווי די שטילע חנה'לע האט גלייך ביים אריבערקומען די גרענעץ, דערצעהלט די פאליציי, וואוהין זי פאהרט, וועגען דעם טויט פון איהר קינד, אויף וועלכע זי האט א פארדאכט, אז דאס קינד איז ניט געשטארבען, נאר אזוי ווי מיר זענען קינדערלאז, האבען מיר דאס קינד גענומען פאר זיך, באהאלטען עס ביז זי וועט אוועקפאהרען.

באשע האט גענומען ציטערען, איהר גאנצער קערפער האט זיך געווארפען פאר שרעק, זי האט זיך אוועקגעזעצט און געפרעגט לייזער'ן.

ווי אזוי לאסטו דיך פון איהר באפרייט,

אט דערפאר האט די רייזע אזוי לאנג גענומען.

א קלייניגקייט די עסטרייכישע פאליציי, ניט געדאכט זאלען זיי ווערען, זיי נעהמען גלייך אויס'ן צימבעל און נעה ברענג זיי עדות.

איך בין אנטלאפען, זיך אויסבעהאלטען, און ווען איך בין זיכער געוועזען, אז חנה'לע איז שוין אוועק צו דער שיף, האב איך מיר הערבגעשווארצט דעם גרענעץ, און געקומען אהיים.

אבער דא אין ראדאם וויל איך ניט זיין מעהר.

געדענק אפילו ניט א טאג.

יעדע מינוט איז א געפאהר פאר מיין פרייהייט, מיר מוזען זעהן אלעס צו פארקויפען און אוועקפאהרען קיין ווארשא, אדער לאדז, זיך רופען א צווייטען נאמען, און דערמיט פארהעקען דעם אמת. דאס קינד מוזען מיר נעהמען מיט זיך, ווייל אזוי ווי מיר וועלען האבען א קינד, אלס אונזער אייגענס, איז מעגליך אז די שפיאנען וועלען אזוי ארום פארהעקט ווערען.

הער אויף מיט דיינע נארישע ריידע ריזען האט לייזער געווארענט באשען.

איך פאהר אפ גלייך מארגען קיין ווארשא, דינגען דירות, אויסקוקען א פאסיגען פלאץ פאר אונז.

דו פארקויף אלעס פון הויז, לאז איבער דאס נויטיגע, און אין א מיטען נאכט שיק אלעס איבער צו דער באהן מיט קריסטליכע הראזשקעס, און מיטען ביינאכטיגען צוג קום צופאהרען.

און דו ביזט זיכער אז חנה'לע האט עס געטון, האט באשע געפרעגט.

א שעהנע פראגע צו זי האט עס געטון? ווער דען, איך האב עס געטון?

ווי אזוי וועט אבער זיין ווען מרדכי וועט קומען אהער, און ער וועט זי ניט טרעפען? האט באשע ווייטער געפרעגט.

א, וועגען דעם זאלסטו שוין ניט זארגען דאס האב איך שוין באזארגט, מרדכי וועט שוין אזוי שנעל קיין ראדאם ניט קומען, און חנה'לע וועט איהם אזוי שנעל ניט געפינען אויך, עס וועט נעהמען א צייט ביז זיי וועלען זיך באגעגענען.

באשע האט מיט פארוואונדערונג געקוקט אויף לייזערן, וועלכער האט אזוי פעסט גערעדט וועגען חנה'לען מיט מרדכי'ן און געוואלט הערען וואס לייזער האט געטון.

הער אויס האט לייזער געזאגט יעצט איז ניט די צייט פון דערצעהלען וועגען דעם וואס עס איז שוין געטון געווארען, יעצט מוזען מען טראכטען וועגען דעם וואס עס דארף געטון ווערען, און אט וועגען דעם בין איך געקומען ביינאכט אין הויז.

געדענק אלעס וואס איך זאג דיר, זאג ניט די שכנים פון מיין זיין דא, נאר דערצעהל זיי אז פאהרענדיג באגלייטען מיין פאמיליע קיין אמעריקא, האב איך באקומען א טעלעגראמע אז איך זאל מיט איהר מיט פאהרען איבער'ן וואסער.

דו פארקויפסט יעצט אלעס, און אזוי שנעל ווי אלעס וועט זיין פארקויפט, פאהרסטו אויך קיין אמעריקא.

די שכנים וועלכע פארדעכטיגען אונז גארניט, וועלען דעם תירוץ אננעהמען פאר גוט. פאר זיי וועט עס הייסען אז מיר זענען אין אמעריקא. זיי וועלען די נייעס צושפרייטען איבעראל, און אזוי ארום וועלען מיר פון זיך ארונטערוואַרפען יעדען פארדאכט פון דעם פארברעכען וואס מיר זענען באגאנגען ביז יעצט.

באשע איז געוועזען צופרידען מיטן פלאן, וואס לייזער האט אויסגעארבייט.

זי האט איהם פארשפראכען, אז גלייך אין דער פריה וועט זי באקומען דאס קינד פון דער קריסטין, און אז זי וועט אלע הויז זאכען פארקויפען אזוי שנעל ווי מעגליך, אום אוועקצופאהרען פון ראדאם.

לייזער וועלכער איז די גאנצע צייט געשטאנען ביים טיש, ניט ארונטערגענומען פון זיך זיין איבערמאנטעל, האט זיך אויסגעדרעהט צו דער טיר, גענומען דאס רייזע טעשעל און זאגענדיג א גוטע נאכט איז ער צו דער טיר.

וואו געהסטו יעצט, האט באשע פארוואונדערט געפרעגט?

(ווערט פארגעזעצט)

לאדזער לאנדסלייט!

פוילישע יודען

ווילט איהר האבען א טאג-טעגליכען גרוס פון אייער אלטער היים? ווילט איהר הערען, ווי עס לעבט זיך אייערע עלטערן, פרויען, ברידער און שוועסטער אין אייער געבורטס-שטאדט?

ווילט איהר וויסען, וואס אייערע נאהענטע און בעקאנטע טוען?

ווילט איהר אויפזוכען אייערע קרובים און בעקאנטע אין לאדז און אין אנדערע שטעדט פון פוילען?

דאן הייסט זיך אונבאדינגט צושיקען דאס

לאדזער פאלקסבלאט

דאס ״פאלקסבלאט״ איז די פערשפרייטעסטע און אם שטארקסטען געלעזענע אידישע צייטונג אין לאדז און אין דער גאנצער פוילישער פראווינץ.

דאס ״פאלקסבלאט״ דרוקט טעגליך גרוסען קיין אמעריקא, קאנאדע, ענגלאנד און א. וו. און סך הכל

פאר צוויי דאלאר

קענט איהר דורך דער פאסט בעקומען דאס בלאט צוגעשיקט צו אייך אהיים א גאנץ יאהר!

שיקט באלד ארויס די צוויי דאלאר, אבאנעמענטס-געלד און איהר האט אן אונאויפהערליכע פארבינדונג מיט אייער אלטער היים!

דער אדרעס איז: **„FOLKSBLAT" Lodz, Poland**

דער היינטיגער קורס

פוילישע מארקס

1000 „ $9,80

גוראפסקי

113 קווין סט. וועסט

טעלעפאן אדעלייד 4814

דר. מ. קייטס

דענטיסט

218½ קווין וועסט

(קאר. מיכאל סטריט)

טאראנטא

דער ערשטער ליבער גאסט

וואס קומט צו אייך אלע אין דער פריה און דערצעהלט אייך די סאמע פרישע נייעס פון דער גאנצער וועלט, פון אייער נייער היים, פון אייער אלטער היים, פון פאליטיק, פון געשעהענישען אין לאנד, נייעס פון דער שטאדט, נייעס פון ארום דער שטאדט נייעס פון גאנץ קאנאדע איז

דער אידישער זשורנאל

וואס שטעהט שטענדיג אויף דער וואך פון אייערע אינטערעסען קעמפט פאר אייך, פארטיידיגט אייך. אלע פאסירונגען פון טאראנטא, ארום טאראנטא, האמילטאן, מאנטרעאל ווינִיפעג, אטאווא, אין אייער ארגאניזאציע אין אייער פאראיין, אלעס דערוויסט איהר זיך דורך דעם

„אידישען זשורנאל"

זייט איהר א האנדעלס מענש אן ארבייטער א בעל הבית, א בעל-טוער, א פארטיי מענש, מוזט איהר יעדען פריהמארגען לעזען דעם

„אידישען זשורנאל"

ווילט איהר וויסען וואס עס הערט זיך יעצט אין פוילען, רוסלאנד, ליטא, רומעניען, גאליציען, אוקראינא, דאמאלס לעזט די אינטערעסאנטע קארעספאנדענציעס וועלכע ווערען ספעציעל צוגעשיקט צום

„אידישען זשורנאל"

נייעס סיי פון אייער אייגענער שטאדט, סיי פון אנדערע שטעדט. באקומט איהר יעדען פריהמארגען אין

„אידישען זשורנאל"

זאגט אייער סוחר, וועלכער באזארגט אייך מיט ארטיקלען צום עסען, ביי וועלכען איהר קויפט מאטעריעלע שפייז, אז ער זאל אייך פאר אייך ארדערען דעם

„אידישען זשורנאל"

לעזט זעלבסט, רעקאמענדירט צו אייערע פריינט, אז זיי זאלען ווערען לעזער פון

„אידישען זשורנאל"

אפיס אדרעס:

251 קווין סט. וועסט

טעל. עדלייד 3967

כשר ווארשט פעקטארי

בהכשר הרבנים הרב ר' יוסף וויינריב והרב ר' יעקב גארדאן

מיר זיינען די איינציגע וואס פאבריצירען אלע סארטען ווארשט און פליישען, בתכלית הכשרות, אונטער א שטרענגער רבנ'ישער השגחה און מיט א שטענדיגען משגיח. לאזט אייך ניט נארען! היט אונזער נאמען מיט די נעמען פון די רבנים און דעם משגיח אויף די לייבלעס. ארדערס ווערען געשיקט איבער גאנץ קאנאדע

Kosher Beef Products Co.

664 Richmond St. W.

M. Salkovitch Mgr

Toronto, Ont.

סאהען און סאהען

באריסטערס און נאטארי פאבליק א. א. וו.

סאן לייף בילדינג

60 וויקטאריא סטריט.

מיין 2684

אברהם סאהען נארט 867

סעמיועלס סאהען דזשאנקשאן 1545.

דר. מ. פיזוניק

דענטיסט.

שמערצלאזע עקסטרעקשאן פון ציינער

קאר. קווין און ספעדיינע עוו. רום 2.

טעלעפאן אדעלייד 4067.

יעקב מ. בענעט

(פון בענעט און קעמעראן)

באריסטערס סאליסיטערס, נאטאריעס א. ז. וו.

2901 דאנדעס סטר. וועסט טאראנטא

טעלעפאן דזשאנקשאן 9077.

וואוינונג טעלעפאן דזשאנקשאן 983.

דר ס. פערלמאן

דענטיסט

341 באטהורסט סטריט.

טעלעפאן קאלעדזש 6720

גיט אכטונג אויף דער גרויסער עלעקטרישער שילד

ברידזש ארבייט צו מעסיגע פרייזען

אפען אין אווענט.

דר. ד. א. סיגעל

דענטיסט

קארנער דאנדעס סטריט און ספעדיינא עוו. אפיס טעלעפאן קאלעדזש 6073.

כלויז הזו וולאדאווסס

איז אנשטענדיג, ריין און פארזיכטיג

אלם מוהל

אלע עלטערן פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אכטונג ווייל דאס איז אין זייער אייגענעם בענעפיט. קאנטרי לייט קענען מיך אויך רופען אויף זייערע שמחות.

וואהנונג 62 בראנזוויק עוועניו און טעלעפאן קאלעדזש 1078

מצבות

פון מארבעל און גראניט

ווערט געמאכט ביי

קעמינס און סאן

וויא אויך סיינס דיבעסטע צו מעסיגע פרייזען

טעלעפאן עדלייד 5957.

120־118 טעראלי סט.

טאראנטא.

דיאמאנטען

פאר מזומן אדער אויף קרעדיט. זייט זיכער צו זעהן אונזער אויסוואהל פון דימאנטען. מיר גאראנטירען צו פארשפארען אייך געלט.

דזשייקאבס בראדערס

15 טאראנטא ארקייד.

הוסטען און פארקיהלונגען מיינט שלאפלאזע נעכט

מיט יעדער שטונדע, וואס מען פארלענגערט א פארקיהלונג איז פארהאן א געפאהר. העלפט צו דער נאטור געזונט צו ווערען, געברויכענדיג

Dr. Macey's Cough Cure

פרייז 35 סענט. פארקויפט נאר ביי

Claude J. Halloran

דראגיסט

202 Dundas W. Cor. Centre Av.

TORONTO

אפיס טעלעפאן מיין 5040

און מיין 5041

הויז טעלעפאן קאלעדזש 7009

י. וו. בראדי ב. א.

פון

דאלים, ווילסאן און בראדי.

באריסטערס סאליסיטארס נאטאריעס א. א. וו

געלט צו לייהען

506—8 טעמפעל בילדינג טאראנטא.

קארנער ריטשמאנד און בעי.

ווענט ראיעלסטע און בעסטע אויסקויפטע פאר אינשורענס ווענדעט זיך צו

פ. ליוואי

ספעשעל לייף אינשורענס אגענט

P. LEVI

Insurance Agent

214 Beverly St. Tel. Coll. 8101

שעכטערס

אפיס איז אפען יעדען טאג.

פון 9 ביז 9.

ריעל עסטייט, אינשורענס

מערידזש לייסענס, סיטיזען פייפערס, געזעצליכע דאקומענטען און אויך גענעראל אגענטען פאר אלע אידישע צייטונגען, אין לאנדאן, ברענטפארד, סענט קעטהרינס, נאלד, דאנדאס און האמילטאן. ארוועטייזונגען פאר'ן „זשורנאל" ווערען אנגענומען לויט דעם אפיס פרייז.

אפיס 679 בארטאן סט. איסט, טעלעפאן נארפילד 127.

הויז 65 איסט אוו. נארטה. טעלעפאן רעג. 5589.

James L. SHEKTER

Justice of the Peace

Issuer of Marriage Licence

דר. פאומאן

דענטיסט

איך מאך ברידזש ארבייט צו מעסיגע פרייזען. קיין ווארטען אויפ'ן נעקסט

דר. פאומאן

ראיעל בענק בילדינג

קארנער טשעסנאט און דאנדעס סטריט

פ. שלייפער

307 אגוסטא עווועניו.

איך פאריכט אלערליי גראמאפאנען. איהר באקומט אויך נייע נידעלס, אידישע און ענגלישע רעקארדס, צו בייטען.

איך מאך אויך אלערליי שלאסער-ארבייט, ווי אויך לייכטע מאשינערי ריפעירינג.

נייע שליסלען און שלעסער.

בייבי קערעדזשעס פארריכט.

ווען איך מאך אייער ארבייט, סייפט איהר געלט. צופרידענהייט גאראנטירט, אדער אייער געלט צוריק. מיר קומען נאך די ארבייט. טעלעפאן נאמבער נאך ניט ארויס.

יעדע איהר קויפט און ארטיקעל דערמאנט דעם

„אידישען זשורנאל".

ביזנעס קויפען און צו פערקויפען

איבערצונעבען א שאפ מיט מאשינעריע גוט פאר ענע שניידער. נייער פלענט. פרעגט עקסלער 100 ד'ארסי סט. 10247—3—2)

צו פארקויפען א שעהר פון א גוטע ביזנעס, גאראנטירט א לעבען צו מאכען. די אורזאכע וואס איך פארקויף מיין שעהר איז ווייל איך בין געבליבען אן אלמנה און קען ניט אטענדען צו די ביזנעס. נאכפרעגען די טורנער קאמפאניע 106 פראנט סטריט, איסט מיין 2242. נאך 5 א זייגער קאלעדזש 5428

10349—3—2

צו פארקויפען א הויז פון 10 רומס א קאנקריט סעלער בעק לעין מיט א סטאר פון פיש און טשיקען לייזנ פון 3 ביז 4 הונדערט דאלאר א וואך, אורזאכע קען ניט אטענדען 13 קענזינגטאן עוו.

10408—3—5

א הויז צופארקויפען אין 22 סאהא סטריט מיט אלע אימפראוומענטס, אורזאכע מען פארלאזט טאראנטא מוז שנעל פארקויפט ווערען. נאכפרעגען אין 22 סאהא סטריט.

.10344—3—27

גוטע טיי פערציג סענט א פונט און פרישע קאפע 35 סענט און העכער. פיפעלס טיי און קאפע סטאר 284 קווין סטריט וועסט. טעלעפאן אדעלייד 5270

***

צו פארקויפען א לאנג יעהריגע בוטשער און גראסערי ביזנעס אין אידישען צענטער פון שטאדט. ביליג רענט און גוזיכערטע אינוועסטמענט צו מאכען א פיין לעבען.

מינדרין 400 דזשיימס נארטה האמילטאן.

10416—3—3

שנייהעה

קויפט אייערע טרימינג ביי אונז און איהר וועט זיך איבערצייגען דאס מיר זיינען די ביליגסטע טרימינג פערקויפער אין טאראנטא. אויך ווען איהר האט צו פארקויפען שניידעריי טרימינגס וועלען מיר דאס ביי אייך קויפען און באצאהלען דעם בעסטען פרייז.

גרעסערע ארדערס דעליווערען מיר צו אייך אין אלע טיילען פון שטאדט. אלעס וואס איהר דארפט איז נאר ארדערען אייער ארדער ביים טעלעפאן.

בוק און קאמפאניע 279 קווין סטריט וועסט. טעלעפאן אדעלייד 1493.

בעסטע אטענשען צו מייל ארדערס.

ספעשעל

די סיטי דיי ווארקס פעררענט פול דרעס סוטס, פרינץ אלבערטס, און סילק העטס, טעלעפאנירט אדער קומט פערזענליך. קאל. 2628.

349—51 קאלעדזש סטריט.

9509—6—11

ביזנעס שאנסען

טעלעפאנירט אדעלייד 853.

פאר מעסענדזשער.

אלע סארטען שערען געשארפט און געשליפען פון 10 סענט און העכער.

אלע סארטען רייזער בלוידס געשארפט.

אויך די נעוועהנליכע רייזערס געשארפט און געשליפען און אריינגעשטעלט נייע הענטלאך צו רייזערס.

מיר קומען נאך דער ארבייט.

די אלערט, שארפער, רעצ.

18 באטהורסט סט. טאראנטא אנט.

פלאמבינג און היטינג קאמפאני קא. מיר מאכען אלע ארבייטען ביליג בעסטע צופרידענהייט גאראנטירט 493 קווין סט. וועסט טעלעפאן עדלייד 5277 קומען מיר גלייך מאכען דעם דזשאב.

9443 * *

איך פייפער און פיינט

אייער אלט באקאנטער פייפער-הענגער און פיינטער לאזט וויסען זיינע קאסטומער אז מיר מאכען יעצט אונזער ארבייט ביליגער ווי ארום פסח. רינגט אפ יעצט פארלאזט זיך נישט אויף שפעטער, ווייל עצט וועט אהר סייפען 30 פראצענט פון דאלאר. סעם קייטס 166 אסינגטאן עוו. טעלעפאן פארקדייל 3394.

10223—3—16)

איך פייפער און פיינט

מיט די בעסטע פיינט און שעהנסטע פייפער צו די ביליגסטע פרייזען, ווי אויך פארקויף איך פייפער און פיינט ביליג. די בלור פיינט סטאר 856 בלור סטריט. פאן קענוואוד 4252.

10348—4—8

פייפערהענגינג און פיינטינג.

איך מאך בעקאנט דאס איך מאך יעצט די בעסטע ארבייט צו מעסיגע פרייזען.

שאפירא, 68 מיירדזשאר סט. טעלעפאן קאלעדזש 2229.

10272—3—19

דעכער צו פיקסען

און נייע מאכען, סלייטס, שינדעל, גראל און פייפער, ביליגע פרייזען אויף אויסצאהלען. בעסטע גאראנטי. נעהמט פרייזען פון ענע רופערס, נאכהער פרעגט מר. ס. א. מענחיעס קא. 130 יורען סט. טעלעפאן קאל. 3859.

.10205—3—15

ארבייטער פערלאנגט

פערלאנגט עקספיריענסד פיני־שערס אויך ליינינג פעקערס און באטען נייערס צו לידיס סוט סטעדי ארבייט און העכסט פרייזעס פאסלענס און סאנ 296 ריטשמאנד וועסט

א בעקער דרייווער פערלאנגט 31 מאריע סטריט דזשאנקשאן, סטעדי ארבייט און גוטע וויידזשעס.

10359—3—3

פערלאנגט אפערייטארס צו ליידיס סוטס ערשטע קלאס ארבייטער, סטעדי ארבייט א גאנץ יאהר נאכפרעגען זא פארט קראון קלאוק קאמפאניע 115 קינ סטריט איסט.

10325—3—1

פאטרעט אגענטען פערלאנגט, בעסטע פרינטס, גוטער פייזש א פרימיס. נידעריגע פרייזען און זארג פעלטיגע דיענסט, קומט אדער שרייבט צו די יוניטעד ארט קאמפאניע, 4 בראנז ווייק עוועניו, טאראנטא.

.1032—3—2

פערלאנגט אפערייטארס מענער א פרויען אויף מענער הויזען און אויך פ נישערס 328 ספעדיינא עוו.

10403—3—2

פערלאנגט אפערייטארס פאר ליי דיס טיילארינג דארף קענען נייען בי האנט נאכפרעגען 319 האנסעסוויל עו

10404—3—1

פערלאנגט עקספיריענסד אפערי טארס צו ווענדען זיך נארד בראדער 539 קינג וועסט.

10410—3—1

פערלאנגט א מאן אלס פארטנער א א קלאוקס ביזנעס וואס פארשטעהט ריכטיג די ליין ארבייט מיט א ביסעל געלט. שרייבט זשורנאל באקס 755

10378—3—1

פאר פיינשערס פערלאנגט העכסטע וויידזשעס און סטעדי ארבייט בענדע פאר קאמפאניע. 162 דזשאהן סטריט

10385—3—1

פערלאנגט עקספיריענסד שניידער צו סעקאנד הענד קלאדינג. בעסטע וויידזשעס, סטעדי ארבייט. פרעגען קאפ מאן 76 סט. פעטריק סטריט

10400—3—1

אפארטמענט אדער א פלעט פערלאנגט בעפאר דעם 20-טען מארטש פא 2 גרויסע מענשען. מוז זיין ביטווי יוקליד און מעקאל אין קאלידזש און קווי שרייבט זשורנאל באקס 555

10389—3—1

פערלאנגט פרויען צו נעהמען ארבייט אהיים צו עמבראידערען, אויך די וואס ווילען ארבייטען אין שאפ. נאר גוט אויסנייערינס זאלען זיך ווענדען. גוטע פרייזען. מים ווייט 150 קווין איסט פאן מיין 6541.

10357—2—29

פארלארען א פאקעט בוק אין באוויטשער בוטשער סטאר אין קענזינג טאן מיט 5 דאלאר און רעסיטס מיט אן אדרעס פון ירושלים ישיבה. דער געפינער איז געבעטען ברענגען אין 26 דע ניסאן סקווער איך וועט באצאהלען א מצוה.

10401—3—1

פערלאנגט זאפארט א עקספיריענסד פרעסער צו דרעסעס, גוטע וויידזשעס — נאכפרעגען קראון דרעס קא. 93½ טשוטער סטריט.

0417

צו פערענטען

צו פארענטען א פלעט אי רעכטען אידישען צענטער. דע פלעט איז איבערן אפיס פונ „אידישען זשורנאל" (דער צוויי טער פלאר) וועט אויסגעפיקס ווערען לויט דער באקוועמליכ קייט פונ'ם דינגער פאסיג פא א לאיערס אפיס אדער עהנל כע אפיסעס — נאכצופרעגען אין אפיס פון „זשורנאל".

צו פארדענטען א פלעט מיט עלעקטריק און אלע קאנוויניענס 229 בעווערל סטריט.

.10371—3—3

צו פארדענטען 2 רומס מיט אל קאנוויניענס דאנסטערז 221 בעווערלי סטר.

10405—3—1

צו פארדענטען א פלעט פון 3 רומ מיט אלע קאנוויניענס אויך א טעלעפא צום יוזען 12 גרענדזש עוו.

10406—3—2

צו פארדענטען א פארט פון א פעק טארי און אפיס פאסענד פאר לייכטע מ נופעקטשורינג נאכפרעגען עדעלייד 757 נאך 8 אין אווענד עדעלייד 4647

10395—3—1

אידישע נייעס פון אידישען לאנד

(פובליסיטי דעפארטמענט פון דער קענעדער ציוניסטישער פעדעראציע)

אידיש געלט.

דער דירעקטאר פון ווילנער שטאדט טעאטער הער סטופעל, וועלכער האט א שטיק צייט פארבראכט אין אדעס און זיך לעצטענס צוריק געקעהרט קיין ווילנא, האט דארט דערצעהלט אז פון אדעס געהען יעדען טאג אוועק שיפען מיט אידישע פאסאזשירען קיין ארץ ישראל.

ער האט אויך דערצעהלט אז קיין אדעס איז געבראכט געווארען פון טערקיי אידיש געלט, געדרוקט אין העברעאיש, אראביש און ענגליש, אויף די באנקנאטען איז דא אן אונטערשריפט אז פאר זיי גאראנטירט די באנק פון די ברידער ראטשילדס אין לאנדאן. די אידאשע פונטען שטעהען אויף דער בערזע טייערער ווי די ענגלישע צוליעב דעם וואס זיי זיינען גאראנטירט פון דער פירמע ראטשילד.

ציוניזם אין דמשק

די ציוניסטישע קאמיסיע האט אין דמשק געעפענט א פרייע קיך, וואו הונדערט אידישע קינדער קריגען טעגליך אומזיסטע מיטאגען.

אין גיכען וועט אין דמשק אנהויבען ערשיינען א אידישע צייטונג אין דער אראבישער שפראך מיט'ן צוועק צו פארשפרייטען דארט די ציוניסטישע באוועגונג און ברענגען א דערנעהענטערונג צווישען די אראבישע אידען מיט זייערע ברידער פון איראפא און אמעריקא.

אן אפיציעלער וויזיט

קאלאנעל סטארס האט אפגעשטאט א וויזיט אין דער רעדאקציע פון דער העברעאישער טעגליכער צייטונג "דואר היום" וועלכע ווערט רעדאגירט פון אליעזר בן יהודה און זיין זוהן איתמר בן־אבי. דער קאלאנעל האט דער צייטונג געוואונשען ערפאלג.

אין גיכען הויבט די צייטונג אן ארויס צוגעבען אן ענגלישע ביילאגע און שפעטער אויך אן אראבישע ביילאגע.

אימיגראציאנס קאמיטעט אין ירושלים.

אין ירושלים איז געגרינדעט געווארען אן אימיגראציאנס קאמיטעט וועלכער האט זיך געשטעלט דעם צוועק צו באזארגען די אימיגראנטען מיט אלעס נויטיגע. אן אפטיילונג פון אימיגראציאנס קאמיטעט איז אויך געגרינדעט געווארען אין יפו. אזא קאמיטעט איז פון גרויסער וויכטיגקייט פאר פאלק און לאנד און ס'פארשטעהט זיך, פאר די אימיגראנטען, וועלכע קומען אן וואס ווייטער אין גרעסערע צאהלען.

דער קאמיטעט וועט שפעטער נאך פיעל מעהר פארגרעסערען זיין טעטיגקייט. אן דער שפיץ פון דעם קאמיטעט שטעהען פאראנטווארטליכע כלל טוער פון ארץ ישראל.

די ספרדישע יוגענד.

די ספרדישע יוגענד אין טבריה האט געגרינדעט א קלוב מיט דער אויפגאבע צו פארשפרייטען צווישען דעם יונגען ספרדישען דור דעם אידיש נאציאנאלען געדאנק און די העברעאישע שפראך.

די באציהונגען צווישען דער ספרדישער און אשכנזישער יוגענד זיינען די לעצטע צייט געווארען א סך ליעבליכער, ברודערליכער מיט דער העברעאישער שפראך אין מויל ווערען די פארשיעדענע טיילען פון אידענטום וועלכע זיינען פריהער געווען שפראכליך פארפרעמדעט ענג פארקנייפט און פארבונדען און אלע פריהערדיגע אונטערשיעדען צווישען זיי ווערען פארשוואונדען.

ביים אנקומען אין ארץ ישראל

די ענגלישע אימיגראציאנס בעאמטע וועלכע אונטערזוכען די אימיגראנטען בעת אראפשטייגען פון שיף אין יפו ווענדען זיך צו די אידישע אימיגראנטען מיט א באזונדערער העפליכקייט אין א שעהנער העברעאישער שפראך. אויך אלע אפיציעלע באקאנטמאכונגען פון דער בריטישער אקופאציאנס מאכט ווערען פארעפענטליכט צוגלייך אין העברעאיש. העברעאישע טעלעגראמען ווערען אנגענומען אין גאנצען לאנד.

א נייע גארטען שטאדט.

די הערען שיינקין און פאגעלזאהן ארבייטען אויס א גראנדיעזען פלאן: רייכער צו מאכען דעם אידישען ישוב מיט א נייער גרויסער און פראכטפולער שטאדט. פארפלאנצט ארום מיט וועלדער נאהענט ביים ים. אויסערדעם וואס אזא שטאדט וועט זיין א צירונג פאר ארץ ישראל וועט'ס אויך שאפען ארבייט פאר טויזענדער אידישע ארבייטער.

אז ארקעסטער פון קויטער משוגעים

דער אינטערעסאנטסטע ארקעסטער אין ניו יארק, און פיליכט דער אינטערעסאנטסטער אין גאנץ אמעריקא, איז דער ארקעסטער אין מאנהעטען סטייט האספיטאל, דער האספיטאל פאר משוגעים, וואס געפינט זיך אין ווארד איילענד, ניו יארק, וועיל ניט נור יעדער פון געהערטען פובליקום וואס הערט דעם ארקעסטער שפיעלען איז משוגע, נאר אויך יעדער מוזיקאנט, פון קאפעלמייסטער ביז'ן באראבאנטשיק זיינען אלע משוגע.

מיט מעהר ווי צעהן יאהר צוריק האט דער סופעראינטענדענט פון משוגעים האספיטאל בעשלאסען צו פראבירען דורך מוזיק צו בערוהיגען די פאציענטען ווען זיי ווערען ווילד, און ער האט גלייך אויסגעפונען אז מוזיק איז א וויכטיגער בערוהיגונגס מיטעל פאר די משוגעים און עס טוט די אונגליקליכע אזוי פיעל גוטעס אז יעצט ווערט גאנץ אפט געגעבען א מוזיקאלישער קאנצערט פון און פאר משוגעים.

אזוי ווי מען האלט פערשיעדענע מעדיצינען אין משוגעים האספיטאל, אזוי האלט מען דארט יעצט אויך פאנאגראפס פיאנאס, פיאנאלאס, פיעדלען גיטארעס און אלע אנדערע אינסטרומענטען פריי פאר יעדען פאציענט צו געברויכען.

ווען עס קומט אריין א נייער פאציענט אין משוגעים האספיטאל א מאן אדער א פרוי, ווערט מען גלייך געוואר אויב זיי האבען פריהער געשפיעלט אויף אירגענד וועלכען אינסטרומענטען. און מען שאפט פאר זיי באלד דעם אינסטרומענט אויף וועלכען זיי קענען שפיעלען און מען גיבט זיי א קאנצערט, א סארט עקזאמען, און אויב זייער שפיעלען געפעלט דעם יוניאן ארקעסטער פון די אלטע משוגעים נעהמט מען זיי אריין אין ארקעסטער און זיי זיינען פארזארגט מיט א סטעדי דזשאב. באצאהלט קריגען זיי אפילו דערפאר ניט, אבער כבוד האבען זיי פון אלע קאלעגען וואס קענען ניט שפיעלען, ווי אמת'ע קינסטלער און מען איז זיי שטארק מקנא אויף זייערע טאלאנטען.

בעפאר מען האט איינגעפיהרט מוזיק אין האספיטאל פלעגען די מעלאנכאלישע משוגעים אבזיצען טעג, וואכען און מאנאטען און מען האט זיי זאגאר געקענט מיט הארמאטען שיסען, האבען זיי זיך פון ארט ניט גערוהרט, מיט קיין אויג קיין פינטעל ניט געטאן און מיט קיין גליעד באוועגען, ריכטיג ווי זיי וואלטען זיין פון וואקס אדער פון האלץ.

באלד אבער ווי דער ארקעסטער הויבט אן שפיעלען, פאנגען דיזע מעלאנכאלניקעס אן צו ווערען לאנגזאם לעבעדיג, רוהיג ווי א מין תחית המתים קומט פאר אין ווארד. די וואס זיינען געזעסען וועגען מיט זייערע הענד, מיט זייערע ענגען מיט זייערע הענד, מיט זייערע פיס און איינגע הויבען אן צו קלאפען מיט די פיס צום טאקט אנדערע הויבען אן פליעסקען מיט די הענד ווען עס איז א פרעהליכע מוזיק, און אנדערע ווערען אזוי בעגייסטערט אז זיי נעהמען זיך צוזאמען א רעדעל און געהען טאנצען.

דאס מערקווירדיגסטע דאביי איז דאס וואס די מעהרסטע משוגעים אין האספיטאל זיינען גאנץ ארימע מענשען, פון די קבצנ'ישע געגענדען דיסטריקטס ווייל די רייכע ווערען אין אלגעמיין געהאלטען אין פריוואט אסיילומס, דיזע ארימע אונגליקליכע משוגעים וואס האבען געוויס זיך ניט אנגעהערט צופיעל מוזיק, ווי גראדע גלייכען צו הערען מוזיק און דוקא גוטע מוזיק, שעהנע [illegible] סעלעקציעס מאכען אויף זיי א געוואלדיגען אנדרוק און זיי בעטען מען זאל פאר זיי שפיעלען וואס מעהר, עס איז ביי זיי טייערער. ווי עסען די בעסטע מאכלים ווי אונרוהיג זיי זאלען ניט זיין, קוים דערהערען זיי דעם ארקעסטער און הערען ווי מען פאנגט אן אנשטרויען די כלים, זעצען זיי זיך אוועק ווי די סטאטועס אויף זייערע סיטס און זיצען פיעל מעהר סטאטעטשנע ווי אנדערע קלאהרע זיצען אין א טעאטער.

די מוזיקאנטען פון ארקעסטער זיינען ביי זיך געפעהרליך שטאלץ. טאמער בעמערקט איינער פון זיי אז יעמאנד לאכט פון איהם און מאכט שפאט פון זיין שפיעלען, בלייבט ער שטעהן אין מיטען דערינען און עס נעהמט א היבשע שטיק צייט ביז ער לאזט זיך איבערבעטען.

אין דער פרויען אבטיילונג פון האספיטאל זיינען דא איינגע דורכגעפאלענע אקטריסעס און זינגערינס וועלכע זיינען משוגע געווארען דערפאר וואס דער מזל האט זיי ניט געדיענט צו ווערען סטארס אויף דער בינה. גאנץ אפט מאכט זיך ווען די מוזיק געפעלט זיי, ווען מען שפיעלט בעקאנטע זאכען וואס זיי האבען אמאל געזונגען פאנגען זיי אן אונטערצו העלפען אין א כאהר, און ווען די איבריגע משוגעים קלאפען זיי בראוואָ, פערבייגען זיי זיך מיט שטאלץ און מיט פערשיעדענע סטיידזש חן'דלעך ריכטיג ווי זיי וואלטען זיין אויף א סטיידזש.

נאך'ן קאנצערט קומט פאר א באל, בלומהשט וואו די פאציענטען טאנצען, און ווען די מוזיק בלייבט שטיל הויבען אן אויף זייערע געזיכטער שוועבען פינסטערע שאטענס פון מעלאנכאליע.

דאקטאר
יוליוס לעווין
דענטיסט
אפיס: 382 קווין וועסט קארנער
ספאדינע עוו.
וועגען אפאינטמענטס טעלעפאנירט
קאלערוש 766

ליווי און פעלדמאן
545 קווין וועסט
מיר מאנופעקטשורען טשילדרען קאוטס און סוטלעך פאר בויעס און מיידלאך. און מיר פערקויפען און מאכען אויך צום ארדער דיטייל און האלסייל. טעלעפאן אדלייר 4792.

אידישע נייעס פון דער אלטער היים

ארויסגענומען פון פארשיעדענע אידיש איראפעאישע צייטונגען.

פעטש פאר רעדען אידיש אין טראמוויי.

הער נתן ליכטענשטיין גיט איבער פאלגענדען פאל אין לאדזער "פאלקס־בלאט".

פאהרענדיג אין'ן טראמוואי נומער 3 אויף פעטריקאווער גאס, האט ער זיין בעקאנטען יונתן וויינבלאט עפעס דערצעהלט אין אידיש. דאס האט זעהר אויפגערעגט איינגע פערזאן אין מיליטער מונדירען, וועלכע האבען זיך געפונען אין [illegible] און איינער האט איהם שטרענג באפעהלען ניט צו רעדען קיין זשארגאן. אויף דער פראגע מיט וואס פאר א רעכט מען שטערט צו רעדען אידיש, האט דער אויפגערעגטער פאסאזשיר געענטפערט אז נאר אין פאלעסטינא קען מען טאלערירען דאס רעדען זשארגאן. הער ל. האט דאן איבערגעריסען דאס אידיש רעדען און אויפמערקזאם געמאכט די פאסאזשירען אויף דער אונגעזעצליכקייט פון אזא פערבאט. דא האט איינער געשריי געגעבען "מילטש" און אויך ליכטענשטיינען דערלאנגט איינגע העפטיגע פעטש.

די סצענע ווי די מונדירטע פאסאזשירען האבען געשטערט צו רעדען אידיש דעם הער ליכטענשטיין האט אויך ביינעוואונט דער קאנדוקטאר נומער 288 פון דעם וועלכען וואגאן.

א רשימה פון בעפרייטע אינטערנירטע.

פון די געפאנגענע לאגערס אין ביאליסטאק און גראדנא איז בעשלאסען געווארען צו בעפרייען פאלגענדע אינטערנירטע אידען.

אסתר לעווין ס. לעווין און חוה הורוויטש פון סטארי דראגי,
דוד מעלצער, באברויסק.
אליעזר פישקעס רוביעוואיץ.
מאקס וועקסלער ווילנא.
יצחק דרייצער, מינסק
מאקס באסקין, באברויסק.
דוד לייזעראוויטש ווילנע
אהרן סימקין און אברהם פיין כאטאיעוויץ.
גרשון ראזענבלום, באריסאוו.
ישראל באטענעווער, אריה לייב מארשאק, אברהם ליפשיץ, יהודה עפשטיין יהודה מארגאלין און שלמה מאציעוויטש מינסק.
שלמה קראנהויז, ושעטשיצע, און אברהם גער, בריסק ליטאווסק.

תפלה פאר אידישע סאלדאטען

דאס לובלינער טאגעבלאט מעלדעט אז אין לובלין איז אין "מהרש" שוהל פארגעקומען א פייערליכע תפלה פאר די אידישע מיליטער לייט פון לובלינער גארניזאן און לכבוד פילסודסקי:

שבת נאך 8 פריה האט מען געזעהען מארשירען צו דער שוהל אידישע סאלדאטען פון פערשיעדענע מיליטערישע אבטיילונגען אונטער דער פיהרונג פון אידישע אפיציערען.

ארום 9 אזייגער האבען זיך אין שוהל שוין געפונען עטליכע הונדערט אידישע סאלדאטען און א צעהנדליג אפיציערען. אין שוהל האבען זיך בעת'ן גאנצען דאווענען געפונען פערשיעדענע דעלעגאציעס פון מיליטער אמטען און עטליכע העכערע אפיציערען.

דער לייטער פון זעעלזארגער אמט ה' פריימאן האט געדאווענט פארן עמוד און פאר קריאת התורה געהאלטען א שטימונגספולע רעדע אין פויליש און שפעטער אין אידיש אין וועלכער ער האט ערקלעהרט די בעדייטונג פון דער פייערליכקייט. עליות האבען בעקומען בלויז מיליטער לייט.

נאך'ן דאווענען זיינען די סאלדאטען אין געשלאסענע רייהען מיט געזאנג צוריק געגאנגען פון שוהל.

א פראצעס וועגען אבריסען א באיקאט פלאקאט אין ווארשא.

אין פרידענס געריכט פון 12־טען בעצירק (טרעמבאצקא 1). איז פארגעקומען זעהר אן אינטערעסאנטער פראצעס צוליעב א געשיכטע וואס איז פארגעקומען צוליעב די בעריהמטע באיקאט פלאקאטען פון "ראזוואי".

ווי עס איז באקאנט האט די בעריהמטע אנטיסעמיטישע געזעלשאפט "ראזוואי" אויסגעקלעפט פלאקאטען אין די נאמען שטעלענדיג צו שאנד סלופ 28 קריסטען וועיל זיי האבען זייערע הייזער פארקויפט צו אידען. די אידישע שילער יצחק טשלענאוו 18 יאהר אלט און רפאל אראנסאן 16 יאהר אלט, זיינען, לייענענדיג דע פלאקאט ביי ראג סענאטארסקא און טעאטער פלאץ געווארען אזוי אויפגערעגט, אז איינער האט זיך אנגערופען: בעסער וואלט געווען ווען מען פערעפענטליכט די נעמען פון די וואס פערקויפען זייערע הייזער פאר

(פארזעצונג אויף זייט 6)

אנהויב יאהר אין מיטען יאהר אדער סוף יאהר
געלד דארף מען תמיד האבען
שפארען איז דער וועג צו געלד פארמאגען
עפענט אויף פאר זיך אדער פאר אייער קינד א סייווינג אקאונט דאס אפגעשפארטע געלט וועט אייך שטענדיג צונוץ קומען
מיר צאהלען פראצענט האלב יעהרליך:
מר. ה. וויינבערג
BANKER
251 קווין סטריט וועסט
אין אפיס פון
"אידישען זשורנאל"

THE DAILY HEBREW JOURNAL
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
•PUBLISHED BY•
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.
251 - 253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $5.00 Per Year
Single Copy — 2 Cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ontario
January 22nd. 1913.

אן ארבייטער היים, אבער אויך א אידישער צענטער

די נויטיגקייט פון אן אייגענער ארבייטער היים — די היגע אידישע ארבייטער ארגאניזאציעס פיהלען עס שוין גאנץ לאנג, און זיי וועלען עס יעצט נאך מעהר פיהלען, נאכדעם ווי די צייטווייליגע היים אין 208 ספידיינע עוועניו איז פארניכטעט געווארען פונ'ם פייער.

בכלל וואַרפט מען זיך ארום מיט אידישע ארגאניזאציעס. און עס קומט אן אפט גאנץ שווער צו באקומען א פאסיגען פארזאמלונגס - פלאץ, און נאך שווערער איז עס פאר די אידישע ארבייטער־ארגאניזאציעס, אויף וועמען מען קוקט מיט חשד־אויגען.

די אונטערנעהמונג פון די היגע אידישע ארבייטער ארגאניזאציעס פאר אן אייגענער היים, פאר א "לייבאר לייסעאום", איז דארום א זאך, וואס פארדיענט די שטיצע פון אלע אידישע ארבייטער, און פון די, וועלכע סימפאטיזירען מיט דער אידישער ארבייטער באוועגונג.

די יעצטיגע געצוואונגענקייט, נאך דער אייגענער צייטווייליגער היים דארף נאר דיענען אלס מיטעל צו פארשנעלערן די ענדע, און אז עס זאל ניט נעהמען לאנג, ביז וואנען די היגע אידישע ארבייטער זאלען האבען זייער אייגענע ריכטיגע און באקוועמע היים.

די ארבייט מוז יעצט צוגעאיילט ווערען, און די וואס דענקען צו שטיצען דיזע אונטערנעהמונג דורך קויפען־אקציעס, דארפען זיך מיט זייער שטיצע אויך צואיילען, און די בויאונגס - ארבייט זאל אוועקגעהן אין פולען גאנג.

מיר ווילען האפען, אז דאס וועט יעצט זיין דער פאל, אז עס וועט ניט נעהמען לאנג, און די זאך וועט ווערען א ווירקליכקייט.

אן אייגענע ארבייטער היים — אלע פארשטעהען איהר נויטיגקייט, אבער עס איז אויך נויטיג נאך אן אנדער זאך, וועלכעס מען מוז אויך אין זינען האבען, און וועלכעס טאר ניט פארנאכלעסיגט ווערען.

עס איז נויטיג אן אייגענע ארבייטער היים, אבער די ארבייטער היים מוז אויך זיין א אידישער צענטער, א אידישער ארבייטער צענטער.

עס דארף ניט נור זיין א פלאץ, וואו די אידישע ארבייטער ארגאניזאציעס זאלען זיך קענען פארזאמלען, נאר עס מוז אויך זיין א אידישער קולטור צענטער אין פולען זין פון ווארט.

א אידישע ארבייטער היים און א אידישער צענטער — ביידעס דארף פארשטעלען מיט זיך די געפלאנטע היים, וועלכע דארף געשטיצט ווערען פון אלע פריינד פון דער אידישער ארבייטער באוועגונג.

קלייבט זיך גענאסע איגנאץ קיין אמעריקא?

ווען גענאסע איגנאץ דאשינסקי איז מיט יאהרען צוריק געווען אין אמעריקע, און איז ארויסגעטרעטען אויף פארזאמלונגען, וועלכע זענען באזוכט געווארען מעהרסטענס פון אידען, איז גענאסע איגנאץ געוועזען צוקער - זיס צו אידען, און צו די אידישע ארבייטער.

ווען אבער דאשינסקי איז צוריק אהיים געקומען קיין קראקוי, צוריק זיך גענומען צו זיין טעגליכער רעדאקציאנעלער ארבייט אינ'ם "נאפשוד" און איז צוריק געווארען דער ווארט־פיהרער פון די פ. פ. ס. האט זיך ביי איהם זיין ליעבע אביסעל אפגעקיהלט, און ווען פוילען איז פריי געווארען, זעלבסטשטענדיג געווארען, און די פ. פ. ס. איז געווארען אין דער נייער פוילען אן איינפלוסרייכע פאליטישע פארטיי, האבען דאשינסקי און זיינע איבעריגע פארטיי־גענאסען צוגעהאלפען קליין פוילען אין זייער אנטיסעמיטישער פאליטיק, און אנגענומען פארהאלטונגען און באציהונגען צו די "זשידזשי", וועלכע זענען ניט בעסער פון פאדערעווסקי'ס, דמאווסקי'ס, סקילסקי'ס, אדער דאס אנדערע געזינדעל.

אבער אט געפינען מיר א נייעס וועגען דאשינסקי'ן אינ'ם ווארשעווער "מאמענט", אין צוזאמענהאנג מיט מר. ב. שלעזינגער'ס באזוך אין פוילען. דערצעהלט דער "מאמענט".

> קענענדיג פערזענליך דעם דעפוטאט דאשינסקי נאך פון דער צייט וואס דאשינסקי איז געווען אין ניו־יארק, האט זיך ה' שלעזינגער מיט איהם געטראפען און געפיהרט א געשפרעך וועגען דער אידען־פראגע. ה' דאשינסקי האט איהם פערזיכערט, אז זיין פארטיי די פ. פ. ס., בעמיהט זיך, ניט דערלאזען אויפוואקסען דעם אנטיסעמיטיזם אין פוילען דאך האט ער מודה געווען, אז די אנטיסעמיטישע העצע האט זיך אין פוילען שטארק פארשפרייט. דערביי האט ה' דאשינסקי ארויסגעזאגט זיין מיינונג, אז די אידען פון זייער זייט האבען בעדארפט מיטווירקען צו א דערנעהנטערונג צווישען די אידען און די פאליאקען און אנגעוויזען אויף דער נויטיגקייט אז די אידען זאלען ניט זיין אונטערגעשיידט מיט די מלבושים או מיט'ן אויסערליכען אויסזעהען פון דער איבעריגער בעפעלקערונג. ה' שלעזינגער האט איהם געענטפערט, אז דאס וואלט זיכער געשעהן ווען מען וואלט געזעהען, אז די פאליאקען באציהען זיך בעסער צו אינטעליגענטע אידען ווי צו ניט עלעגאנטע, ליידער אבער זעהט מען נישט קיין חילוק אין די בעציהונגען.
>
> ענדליך האט דאשינסקי אויסגעפיהרט אז די הויפט שולד איז די עקאנאמישע לאגע אין פוילען (די גרויסע צאהל ארבייטסלאזע) און ווען די עקאנאמישע לאגע וועט זיך בעסערן וועט עס ברענגען צו דער אבשוואכונג פונ'ם אנטיסעמיטיזם.

אין זיין געשפרעך, האט ער שוין גערעדט אביסעל מילדער. ווי עס איז געוועהנליך די טאקטיק פון זיין פארטיי. זאל עס זיין דאריבער, ווייל ער קלייבט זיך ווידער אויף א באזוך קיין אמעריקע. און מען דארף דארום ווייטער ווערען האניג - זיס.

די טראגעדיע פונ'ם אונגארישען אידענטום

פון ש. פאן.

אין דעם גרויסען ווירוואר, וואס איז לעצטענס פארגעקומען מיט דעם אייראפעאישען אידענטום, און די פערהילבענרע געשריען, וואס האבען זיך ארויסגעריסען פון דעם בליטיגען קאראהאד, האט מען ממש פארגעסען אין דער שרעקליכער און טראגישער לאגע אין וועלכער עס געפינען זיך די אידען אין אונגארן.

ס'איז אמת, אז אויך פאר דער מלחמה האבען די אונגארישע אידען געשפיעלט א זעהר קליינע ראלע אין דעם גרויסען אידישען לעבען פון דער וועלט, דערפאר אבער האבען די אידען אין אונגארן גענומען שפיעלען א זעהר אנגעזעהענע ראלע אין די ערשטע עטליכע מלחמה - יאהרען, ווען אין זייערע מקומות האבען זיך א לאז געטאן טויזענדער אידישע פליכטלינגע און אזוי ארום אויפגעוועקט דעם אונגארישען אידען פון זיין מאדזשארא - פאנאטיזם.

אין דער ברייטער אידישער וועלט האט מען תמיד באטראכט דעם אונגארישען איד, אלס א האלב־פרעמדען אין דער אידישער משפחה. דאס האט זיך גענומען דערפון, וואס די אונגארישע אידען מעהר ווי אלע אנדערע האבען זיך גוט איינגעלעבט אין זייער געבורטס - לאנד און זיך טאקע געפיהלט אלס אונגארן, עכטע טיפישע לאטרעס פאטריאטען. וואס אנבעלאנגט זייער אידישע באציהונגען, האבען זיי זיך געפיהלט נאר אויף אזוי פיעל אלס אידען, אז זיי האבען שטארק אבגעהיטען די רעליגיעזע אידישע טראדיציעס וואס אנבעלאנגען די נאציאנאלע געפיהלען זייערע, האבען זיי זיך תמיד פאררעכענט אלס ווארימע אונגארן, און אלס אזעלכע האט מען זיי אויך באטראכט אין דער אידישער וועלט.

די מלחמה האט אבער ארײנגעבראכט א גרויסע איבערקעהרעניש אינ'ם לעבען פונ'ם אונגארישען אידענטום. ערשטענס די שטארקע שנאה פון די קריסטליכע אונגארן געגען איבער די אידען, וועלכע איז זינט דעם ערשטען טאג פונ'ם מלחמה אויסברוך געוואקסען גרעסער און גרעסער און צווייטענס דער גרויסער שטראם פון די גאליציאנער פליכטלינגע, וועלכע זענען געלאפען אויס מורא פאר די רוסישע קאזאקען און געזוכט אין אונגארן א שטיקעל מקום מקלט — האט אין אונגארן אנגעהויבען הערשען אן אלגעמיינע אנטיסעמיטישע שטימונג און פערשטארקערענדיג זיך פון טאג צו טאג, איז זי צום סוף אויסגעבראכען אין א שרעקליכען האס, און דאס האבען די אונגארישע אידען גלייך גענומען פיהלען אויף טריט און שריט און ערשט איצט דייטליך פארשטאנען זייער טרויעריגע לאגע אין דעם לאנד, וואו זיי האבען זיך גערעכענט אלס גלייכבארעכטיגטע בירגער.

נאך טרויעריגער און שווערער איז געווארען די לאגע נאך דעם ווי אונגארן איז איבערגעגאנגען אין די הענד פון די באלשעוויקעס. אין אונגארן אזוי ווי אין רוסלאנד האט געהערשט די זעלבע מיינונג, די באלשעוויקעס, דאס זיינען די אידען! מורא האבענדיג אבער פאר דעם שרעקליכען רעזשים פון די באלשעוויקעס, האט מען קיין עפענטליכע ארויסטרעטונגען נישט געמאכט, דאגעגען איז אבער די שנאה געוואקסען אינערליך טיעף און די אנטיסעמיטישע עלעמענטען האבען נור געווארט אויף דעם טאג, ווען דער באלשעוויזם וועט פאלען, דאן וועט מען זיך מיט די אידען שוין אבערעכענען.

דער באלשעוויזם איז געפאלען און דא האבען זיך ערשט אנגעהויבען די עניים פון דעם אונגארישען אידענטום. עס איז געקומען דער ווייסער טעראר, וועלכער האט באוויזען, אז ער איז פיעל ברוטאלער, פיעל גרויזאמער ווי דער רויטער טעראר. די אזוי גערופענע „באפרייער“ האבען ערשט באוויזען וואס פאר א קאלטבלוטיגע מערדער זיי זענען איבער הויפט נאך ווען עס האט זיך געהאנדעלט בנוגע די אידען...

שוין נישט איין שטילען פאגראם האט איבערלעבט דאס אונגארישע אידענטום. אידען זענען געשאכטען געווארען, אין די צעהנדליגער און קיינער האט אפילו נישט געוואוסט דערפון. די וועלט איז געווען באשעפטיגט מיט דעם אונטערשרייבען דעם „שלום“, די אידען זענען געווען פארנומען מיט דאס לעזען געשפאנט די פאגראם - איינצעלהייטען, און פאגראם - ליסטעס פון רוסלאנד, אוקראינא און פוילען און צווישען צייט האבען די אונגארישע בעסטיעס זיך אין דער שטיל גוט געווען אין זייערע אידען, זיי פארפאלגט, געפייניגט, געטריבען און געמארדעט און געוויזען זייערע ווארימע אנהענגער, דאס זיי רעכענען זיך איצט אב מיט די אידען פאר בעלא קונ'ס הערשאפט...

אבער אויסקוילען אלע אידען האט מען דאך פארט נישט געקענט. עס זענען דאך פארט נאך געבליבען אידען אין אונגארן, האט מען זיך גענומען צום געוועהנליכען מיטעל. — טרייבען, פערפאלגען, פייניגען און נישט לאזען לעבען.

די פאראייניגטע זיגרייכע מלוכות האבען שוין נישט איינמאל פראטעסטירט געגען אכזריות'דיגער האנדלונג פון דער אונגארישער רעגירונג צו אידען. אבער וואס העלפען פראטעסטען. דער נייער אונגארישער פרעמיער מיניסטער האט שוין אבגעגעבען זיין תשובה אויף אלע די פראטעסטען. ער האט ערקלעהרט קורץ און גוט. — די אידען - פראגע אין אונגארן איז א ריין אינערע, א פראגע, וואס האט מיט דער אויסערער וועלט אבסאלוט נישט צו טון. זעלבסטפארשטענדליך, האט דער אונגארישער פרעמיער־מיניסטער קארל הוזשאר ערקלעהרט, אז מיר ווילען זעהן צו זיין טאלעראנט בנוגע דער רעליגיעזער טאלעראנץ פון די אונגארישע אידען, אבער דאס אלעס איז א גאנץ לאקאלע פראגע, וועלכע מיר אליין דארפען זיך מיט איהר אינטערעסירען און נישט די פרעמדע....

מיט דער מיט איז פיעלעס געזאגט געווארען. עס חזר'ט זיך דא איבער די אמאליגע רוסישע און די איצטיגע פוילישע אידען - פראגע. אין דעם אמאליגען רוסלאנד אזוי ווי אין דעם היינטיגען פוילען שטעהט די אידען - פראגע אויף דער זעלבער מדרגה. — דאס איז א ריין אינערע פראגע, וועלכע מיר אליין וועלען שוין ווי עס איז באזארגען...

אויף דעם דאזיגען סמך זעהען מיר שוין, ווי די אונגארישע אידען הויבען איינציגווייז אן צו ערוואכען. די אמאליגע אסימילאטארען, וועלכע האבען נישט געוואלט וויסען פון דעם ווארט איד, הויבען איינציגווייז אן צוריקצוקומען אין אידישען לאגער אריין. זיי, די אידישע מאדזשארען האבען אפנים איינגעזעהען, וואס פאר א „פריינד“ זיי האבען אין די קריסטליכע לאנדסלייט און זיי זוכען זיך שטיל און מיט א טיעף געבויגענעם קאפ צו צוטוליען זיך צו דעם אידישען ווינקעל מיט דער האפנונג, אז אפשר וועט זיך זיי איינגעבען אזוי ארום צו באקעמפען די טיעפע שנאה, וואס עס הערשט אין לאנד.

זעהר ווענינ אבער זענען געקומען צו דעם אידישען באוואוסטזיין. א גאר גרויסע צאהל אידען, מורא האבענדיג פאר דער עקאנאמישער קאנסעקווענצען שמד'ן זיך אב כדי אזוי ארום צו פארמאכען דאס מויל פון זייערע שונאים.

א לעצטע ידיעה פון בודאפעסט טיילט מיט, אז הונדערטער אידען האבען זיך אבגעשמד'ט אויס מורא פאר פאגראמען און פארפאלגונגען. גאנצע פאמיליעס געהען אוועק און לאזען זיך שמד'ן און אויף צומארגענס לאזט מען דאס איסען אפיציעל דורך דער פרעסע, כדי צו באווייזען, אז זייערע נעמען זענען שוין נישט מעהר קיין אידישע.

אט אזוי זעהט אויס די אידישע לאגע אין אונגארן היינט צו טאג. דאס איז אבער ערשט דער אנהייב פון דער טראגישער צייט ביים אונגארישען אידענטום. דער סוף איז נאך נישט צו זעהען. יעדענפאלס, קיין גוטער קען ער נישט זיין.

די ערוואכונג פון אלפרעד קערר

פון מ. פאזין.

אלפרעד קערר איז א גרויסער דייטשער דיכטער. נאך גרעסער איז זיין בעדייטונג אלס קריטיקער. ער איז איצט דער איינציגער גרויסער קריטיקער אין דער דייטשער ליטעראטור. ער איז אויך דער באשאפער פון א נייעם סטיל אין דער דייטשער שפראך. זיינע זאצען זיינען קורץ. טעלעגראפען - שפראך. אבער שארף. עס איז א שפראך פול מיט מוזיק און אידען.

קערר איז א איד. א שטאלצער איד. ער זאגט עס אפען און עהרליך ביי יעדער געלעגענהייט. מיט דעם אונטערשיידעט ער זיך פון פיעלע אנדערע בעריהמטע און ניט בעריהמטע דייטשע אידען, וועלכע ווילען פארגעסען אדער מאכען פערגעסען זייער אידישקייט. עס איז דא נאך אן אינטערעסירער. דוקא ביי איהם ווילען די דייטשע אנטיסעמיטען זעלבסט פערגעסען זיין אידישקייט. צו גרויס איז זיין טאלאנט און זיינע פערדיענסטען פאר דער דייטשער ליטעראטור און שפראך, און זיי וואלטען איהם זעהר וועלען האבען אלס אן איינגענעם אלס אן עכטען פאלבלוטיגען גערמאנען.

קערר האט דא ניט לאנג אבגעדרוקט זיינע פאלעסטינא - איינדריקע. אונזער הייליג לאנד האט ער בעזוכט נאך מיט זעכצעהן יאהר צוריק, דאך זיינען דיזע ערינערונגען אין קערר'ס בלומען שפראך פריש און שעהן און פול מיט לעבען.

אבער ניט דאס איז דער עיקר אין דיזע ערינערונגען. ס'איז דארט דא א צווייטער טייל, אין וועלכען קערר רעכענט זיך אב מיט די דייטשע אנטיסעמיטען, וועלכע בושעווען איצט אזוי שטארק. און דיזע אברעכענונג איז אויך אן עכט־קעררישע. שארף און שטאלץ. ווירהעפטול און קלוג.

מיר ווילען דא איבערגעבען איינינע שטיקען פון קערר'ס ארטיקעל. —

צו ערשט קומט, ווי געזאגט, די בעשרייבונג פון ארץ ישראל. דיזער טייל איז שעהנע און פיינע פאעזיע, וועלכע ס'איז כמעט אונמעגליך צו איבערזעצען. דאן דערצעהלט ער, ווי ער האט געזעהען די ערטער וואו שמשון הגבור און בר כוכבא זיינען געבוירען געווארען.

און איצט הערט זיינע אייגענע ווערטער.

עס דערמאהנט דאס אן אונטערפולקסטע ניט - געבראכענע פאלק.

„פערברענט, געמאטערט, געשלאגען געקנעכטעט — דאך אונשטערבליך. אידען.

„צוויי טויזענד יאהר שפעטער, נאך דעם וואס בעסטיען האבען זיי געהאלטען געפאנגען, האט מען זיי ערלויבט אריבערצוקריכען די מויער. זיי האבען אבער געשפרונגען, די הערליכע, די קלוגע, ניט גלייך פון דער מויער אראב, זאנדערען זיי זיינען איבערגעפליגען דירעקט צו דער ערשטער רייהע. נאך משה, הלל, קומט שפינאזא, קארל מארקס, זיי האבען געשאפען די צוויי גרויסע אידעען.

„אידען. זיי שמייכלען איבער יעדען פאלשען גלויבען און זיינען אין פערשטאנד די פרייעסטע. זיי זיינען די ווייטסטע פון יעדען פאלשען ליכט. אט דאס אלטע פאלק איז דאס נייעסטע — נאך צוויי טויזענט יאהר.

„זיי האבען איבערגעלעבט די שייטערהויפענס. זיי האבען געקעמפט געגען אלע נשמה - מערדער, און איצט טרייבען זיי די וועלט פארווערטס — נאך צוויי טויזענד יאהר.

„דעם בייטראג פון נייער קראפט וואס איהר, אידען, מיט אייער שטארקייט האט געגעבען, ווערט פארגעסען; פערלייקענט, פערשריבען אויף פרעמדע פירמען.

„מען דערמאהנט אייך, ווען מען דארף אייך זידלען. מען דערמאהנט אייך, ווען מען דארף האבען א דונקעלע געגענשטיק צו דער זיך שעהן - מאהלענדע מעהרהייט, מעהרהייט, מעהרהייט, מעהרהייט — אט דאס איז אלץ. ביי ארצענגרובער זאגט א פערזאן. — נעכטען האט מען מיך אין שענק געשלאגען. איינער פרעגט. — פארוואס? ענטפער. — ווייל זיי זיינען מעהר! אט דאס וואונדערפולע ווארט איז דער גאנצער ענטפער אויף דער אידען - פראגע. ווייל זיי זיינען מעהר.

„דאס בילד פונ'ם אריער ווערט פארגעשטעלט בלויז פון די גאנץ בעסטע ציגע זיי מאכען עס, גלייך ווי אלע וואלטען אזוי געווען. אבער דאס בילד פונ'ם אידען ווערט פארגעשטעלט לויט די ערגסטע ציגע.

„די פייגהייט פון דער מעהרהייט, דער אריער איז אין דיזעס בילד גרונדעהרליך; טאפפער, אויפריכטיג, ניט אזוי טאפפער ווי ווילהעלם פון אמעראנגען, ניט אזוי עהרליך ווי לודענדארף — זאנדערען בכלל טאפפער און עהרליך — אבער דער איד איז אין דיזעס בילדער לויט דער מוסטער פון די ערגסטע, שווינדלעריש, קליינליך, דיזער מיטיגער, שטארקער ווערט ערקלעהרט אלס פייג!

„קליינליך זענט איהר פייגע, ליגנערישע מעהרהייטס - באנדע, איהר וואס מיסברויכט דעם פארטייל פון אייער צאהל.

„צו זיין בערייט צו שטארבען אין א שלאכט? די נעגנער זיינען קערפערליך מעהר טאפפער אלס אלע טאפפערע „אריער“.

„די ווירטס־פעלקער שרייען און בעריהמען זיך וועגען זייערע „טוגענדען“. ווען אידען טוען דאס זעלבע הייסט עס שוין „טאקטלאזע חוצפה“. איך וויל טון דיזע חוצפה. איך וויל טון דיזע גערעכטיגקייט.

„אידען אז איהר זענט לאייס, זאגט מען אז איהר זענט אהן געפיהל; זענט איהר געפיהלפיל, זאגט מען אז איהר זענט צו ווייך. האט איהר א שטארקען כאראקטער, זאגט מען אז איהר זענט עקשנים. ווילט איהר די וועלט פערבעסערען, זאגט מען, אז איהר קענט נאר פערניכטען... דיזער גאנצער שווינדעל קומט נאר פון דעם, ווייל איהר זענט אין א קליינער צאהל. און ווייל איהר זענט דאך עפעס.

„אויס אייך זינגט דער דראנג צום דאזיין פון א בעזיגטען וואס ווערט ווידער דערהויבען.

„א פראכטפולער גרויסער לעבענסוואונדער איז פארקערפערט אין דיזען גרונד - שטארקען פאלק, די מאכט צו עקזיסטירען. טיעפע, שטארקע אור - קראפט. די בוימער פון דער מענשהייטס־געשיכטע. די ערגסטע ווי די בעסטע; מיט שיילאק און יעזוס. אידען!

ביז איצט די אייגענע ווערטער פון אלפרעד קערר. אין דיזעס ארטיקעל ערקלעהרט ער אז ער פיהלט זיך מיט שטאלץ אלס איינער פון דיזעס גרויסען פאלק. אבער ער פיהלט זיך אויך צוגעבונדען צו זיין געבורטס - לאנד, דייטשלאנד, און ווען ער זאל אויסוואנדערען קיין אמעריקא, וואלט ער ניט אוועקגעווארפען זיין דייטשטום ווי עס טוען דארט די אויפריכטיגע, הארציגע טרייע בלאנדע חברה".

אזוי זאגט און דערצעהלט אלפרעד קערר. ער האט דאס אלין געטראכט מיט זעכצעהן יאהר צוריק, ווען ער איז געלעגען אין בעט פאר'ן שלאף, אין ירושלים.

מיט זעכצעהן יאהר צוריק. פאר'ן שלאף. און ערשט איצט דערצעהלט ער עס אונז. הפנים, אז ער איז די גאנצע צייט געשלאפען. מיר מיינען, זיינע אידישע, שעהנע און ריינע געפיהלען זיינען אזוי לאנג פערשלאפען.

און איצט איז ער ענדליך ערוואכט. און פון א וואכענדיגען קערר איז צו האפען, אז זיין לאגיק וועט איהם ווייטער פיהרען. ער וועט בעגרייפען, אז זיין „דייטשטום“ איז א צופעליגע, ניט נאטירליכע זאך. עס נעהמט נאר און ניט נאר ניט. אדרבה, ווי יעדער ניט - נאטירליכע זאך איז עס נאר א באלאסט, א שטערונג צו א שעהנערע ענטוויקלונג פון זיין שטאלצען און גרויסען גייסט.

אבער דאס איז ניט אזוי וויכטיג. אלפרעד קערר איז דאך ניט מעהר ווי אן איינצעלנע פערזאן. און וואס פאר א ראלע שפיעלט איצט אן איינצעלנע פערזאן אין אונזער צייט פון דעמאקראטיע און מאסען - הערשאפט?

אבער אז אלפרעד קערר רעדט מאכט עס אן איינדרוק. מען הערט איהם און מען לעזט איהם מיט בעזונדערע אויפמערקזאמקייט. וועלכען איינדרוק האט דיזער ארטיקעל געמאכט אין דייטשלאנד?

די אנטיסעמיטען שווייגען. זיי זיינען מלא [illegible] און מוזען שווייגען. דער שפיי אין פנים, וואס דיזער „פערדראמט טאלענטירטער יודע“ האט זיי געגעבען איז צו גרויס אבער מיט זייער אומפערשעהמטהייט וועלען זיי דאך אונגעדולדיג ווארטען אויף א נייעם ארטיקעל פון „זייער“ גרויסען קריטיקער וועגען דייטשע ליטעראטור און דייטשע קונסט.

אבער אויף אידען וועט קערר'ס ארטיקעל האבען א גרויסע ווירקונג. עס ווערט שטארקען זייער מוט און זייער גייסט, ווייטער צו פיהרען דעם שעהנעם און ערהאבענעם איבינקייטס - קאמף.

אזוי מעג מען

פון ד"ר. מ. ברענדער

פרעמדען געזעצע, דאס הייסט געזעצע געגען אידען; קאמף געגען באלשעוויזם, דאס איז קאמף געגען אידען; דאס זענען אויסדרוקען פון דעם נייעסטען לעקסיקאן, דער אויסגעבעסערטער אויסגאבע, וואס איז ערשינען נאך דער וועלט און פעלקער באפרייענדער מלחמה. די ריכטיגקייט פון דער אויסטייטשונג פון די ווערטער באשטעטיגען היינט כמעט אלע מלוכות און לענדער. יעדער פון זיי ווייזט דאס נור ארויס אויף אן אנדערען אופן, דא לאזט מען נישט אריין די „פרעמדע“ דארט טרייבט מען זיי; דא האט מען שוין געמאכט פאגראמען און אהן שום געריכטען געשאסען די „באלשעוויקעס“, ערגיץ אנדערש מאכט מען הכנות דערצו א. א. וו.

אין דעם ענין צייכענט זיך אויס באזונדערס און אויך א באזונדערען אופן פוילען.

אין דעם פוילישען סיים איז לעצטענס באהאנדעלט געווארען די פראגע וועגען דער פוילישער בירגערשאפט און ס'איז מיט אלע שטימען. אויך די פוילישע סאציאליסטען דארונטער, געגען די פראטעסט שטימען פון די אידישע דעפוטאטען אנגענומען געווארען אלס געזעץ א פונקט, לויט וועלכען עס פארבלייבען אלס „פרעמדע“ אלע די, וואס האבען זיך נישט פארשריבען אין דער ליסטע פון די שטענדיגע איינוואוינער". דאס רעגיסטרירען זיך אין דער דאזיגער ליסטע נאך אין דעם צארס צייטען איז, ווי באקאנט, געווען פארבונדען מיט א סך שוועריגקייטען און איז אפט סתם געוועזן א צופעליגע האנדלונג. אויף דעם אופן אבער האט איצט דער פוילישער סיים אויסגעטייטשט דאס „שטענדיגע איינוואוינער“ פון דעם ווערזאילער טראקטאט. אויף דעם אופן איז מיט איינמאל געשאפען געווארען א קאטעגאריע פון „פרעמדע“, וואס עס הייסען אין דעם פאל אז ערך פון 100 טויזענד אידען, די אזוי גערופענע „ליטוואקעס“ און אנדערע, וועלכע וועלען איצט אלס „פרעמדע“ קענען אויסגעוויזען ווערען פון לאנד, כאטש זיי לעבען דארט שוין זייט צעהנדליגער יאהרען.

דאס איז אלזא חס־וחלילה נישט קיין פאגראם און נישט אפילו קיין געזעץ געגען אידען, נאר סתם א כלומרשט זעלבסט־פארשטענדליכע זעלבסטפארטיידיגונגס־באשטימונג געגען די „פרעמדע“, מיט וועלכער פוילען האט אבער געמאכט א שריט ווייטער לויט דעם באקאנטען רעצעפט פון ה' גראבסקי, וואס שטרעבט דערצו, אז פוילען זאל ניט האבען מעהר ווי 1 פראצענט אידען.

גראד אזוי אפען און אויך א געזעצליכען וועג ווי דאס, אזוי האבען די פאליאקען לעצטענס גאנץ אפען, פשוט איבערטרייבען אפען און געזעצליך אנגעפאנגען א נייע אפענסיווע געגען די אידען אונטער דער לאזונג „קאמף געגען באלשעוויזם“.

מיט ווינציג טעג צוריק איז אין ווארשא פארגעקומען א צוזאמענפאהר צו באקעמפען דעם באלשעוויזם. פאר פוילען דער מויער געגען דער „רויטער געפאהר“ פון מזרח, פאסט דאך אזא צוזאמענפאהר, און בפרט אין איצטיגען מאמענט. דער „דעמאקראטישער“ מערב וועט דאך זיכער נור שעפען נחת דערפון! זענען זיך טאקע צוזאמען געקומען א היבש ביסעל קאטוילישע גלחים, מיליטער לייט, פויערן און וויבער און האבען זיך גענומען באראטען, וויאזוי צו באקעמפען דעם באלשעוויזם. דער צוזאמענפאהר איז נאך מעהר געבשר'ט געווארען דורך דער אנוועזענהייט און דעם באטייליגען זיך אין איהם פון אזעלכע פערזענליכקייטען ווי דער סיים מארשאלעק, דער קריגס־מיניסטער לעשניעווסקי, דער ארציביסקופ טעאדאראוויטש, גענעראל מיכעליס און סתם סיים דעפוטאטען און בישאפען. פון וועלכע א סך זענען אויך אויסגעוועהלט געווארען אין פרעזידיום פון צוזאמענפאהר. א דעלעגאציע פון דער קאנפערענץ איז אויך געגאנגען פייערליך באגריסען דעם מלוכה־שעף און דעם מיניסטער פרעזידענט, וואו די איינפאהמע איז געווען נאר א הארציגע און פריינדליכע. מען האט זיך אויך געווענדט צום פויבסט, ער זאל ערקלערען א „הייליגען קריג“ דעם באלשעוויזם א. א. וו.

וויאזוי האבען אבער אויסגעזעהן די באראטונגען און וואס זענען די מיטלען, וועלכע מען האט באשלאסען אנצוועהמען אין קאמף געגען באלשעוויזם?

צווישען די פארשידענע בראשורען, וואס מען האט געטיילט צווישען די אנטיילנעמער האבען זיך געפונען אנטיסעמיטיש־העצערישע שריפטען: פראפעסאר לוטאסלאווסקי פון דער „ווילנער אוניווערזיטעט האט צווישען אנדערעס פארגעשלאגען, מען זאל פעסט שליסען די גרענעצען, כדי די אידען זאלען ניט זאמלען זיך אין די גרענעצן שטעדט קיין סחורות וועלכע זיי גרייטען צו פאר די באלשעוויקעס; ארוואקאט דאס ביקאוויץ האט געליינט א רעפעראט איבער „די ענטשטעהונג פונ'ם באלשעוויזם און צוזאמענהאנג מיט דער געשיכטע פון דער מלחמה און מיט דער אקציע פון די דייטשען און ציוניסטען“; עס ווערט באשלאסען צו קעמפען געגען א אידישער ארגאניזאציע „נקמה פאר פוילען“. צו באזוטיגען די אידען פון דער ארמעע, צו שאפען אבגעזונדערטע שולען פאר אידישע קינדער א. א. וו.

ווי געפעלט אייך די ארבייט און די מיטלען צו באקעמפען דעם באלשעוויזם? פיהלט איהר נישט עפעס א שווער דראהענדע סכנה פאר די פוילישע אידען? שווייגט אבער, איהר האט דאך געהערט, ווער ס'איז אויף דעם צוזאמענפאהר געווען, און דאס איז דאך א קאמף געגען באלשעוויזם!"

(וואכענבלאט־קאפענהאגען)

דייטשלאנד פאנגט אן דעם פראצעס

בערלין פעב. 29

דער פעדעראלער פארלאמענט וועט מארגען אנפאנגען די דעבאטע וועגען דעם נייעם פארשלאג וואס די אלייאירטע האבען געמאכט אז די דייטשע רעגירונג זאל אליין משפט'ן אלע יענע פארקלאגטע וואס ווערען באשולדיגט אין האבען באגאנגען פארברעכענס בשעת דער מלחמה.

האבען די אראבער פארטריבען די פראנצויזען?

לאנדאן פעב. 29

אן עקסטשיינדזש טעלעגראף באריכט פון קאירא מעלדעט דאס די טערקען און אראבער האבען פארנומען די שטאט אלעקזאנדרעטא, וואס געפינט זיך מזרחית דרומית פון קליין אזיען. אין די היגע מיליטערישע קרייזען ווערט אויסגעדריקט די מיינונג דאס דיזער רעפארט באווייזט די אראבער האבען פארטריבען די פראנצויזען פון דער גאנצער געגענט און אז די פראנצויזישע ארמייען אנטלויפען צו דער ענטאב מאראש [illegible].

די נקמה פון א פרוי

(סקיצע)

פון מ. אינדריטין.

א לאנגע צייט איז מרס וואלדשטיין געשטאנען ביים פענסטער, דעם הויסען שטערן אנגעשפארט אן דעם קאלטען גלאז, און איהר בליק האט ווילד געוואנדערט אין דער האלב טונקעלער לעדיגער גאס...

— שוין ווידער דארטען מיט זיינע טייערע חברים! האט זי זיך געטראכט. אוי גאט, ווי לאנג נאך וועל איך אזוי ליידען? ווי לאנג נאך וועל איך זיך אזוי שרעקליך פלאגען? דער זייגער איז שוין נאך צוויי און ער איז נאך אלץ ניטא!

און מיסעס וואלדשטיין נעהמט זיך דערמאהנען וויפיעל שווערע טעג און שרעקליכע נעכט זי האט דורכגעמאכט פאר די זיבען יאהר, וואס זי איז פארהייראט.

— ווער האט דאס געקענט זיך פארשטעלען — קלערט זי — אז אט דער שעהנער, עדעלער יונגערמאן וועט זיין אזא ליידענשאפטליכער קארטען שפיעלער? ווער וואלט דאס גאר געקענט זיך צולאזען צום געדאנק אז דיזע וואלדשטיין — אזא ליעבענסווירדיגער און מיטפיהלענדער מענש — וועט קענען איבערלאזען א פרוי מיט קינדער גאנצע נעכט און וועט דארט הוליען מיט אויסוואורפען? וועט קענען לאזען זיינע טייערע און נאהענטע אין נויט און זיין גאנצע הארעוואניע פערשווענדען אויף פערדארבענע פערשוינען?

און א שרעקליכער, בייזער געפיהל, כאפט זי ארום. זי וואלט וועלען זיך אפרעכענען מיט איהר מאן, זי וואלט וועלען נקמה נעהמען פאר איהרע ליידען. זי וואלט וועלען איהם טאן עפעס אזוינס, וואס זאל איהם אזוי טיעף טיעף וועה טהאן...

— אוועקגעהן פון איהם? קלערט זי — אבער וואוהין? קיין אייגענע האב איך ניט. קיין ריכטיגע פריינד וואס זאלען זיך פאר מיר אננעהמען פארמאג איך אויך ניט!... אה, ווען ניט די קינדער, וואלט איך שוין געוואוסט וואס איך האב צו טהאן!... אבער וואו געהט מען מיט דריי קליינע קינדער?

א הילכיגער כראפען פון דערבייאיגען צימער רייסט איבער איהרע געדאנקען. מרס וואלדשטיין ציטערט אויף.

יא! דארטען שלאפט אזוי זיס דער באדער. דאכט זיך, א שעהנער יונגערמאן, האט נאך ניט קיין פרוי, קיין קינדער, און דאך קומט ער אהיים אין דער צייט, רוהט און געהט ווידער צו זיין ארבייט. קלייבט א סענט צו א סענט און פיהרט זיך אזוי עדעל, אזוי אנשטענדיג...

זי דערמאהנט זיך, וויפיעל מאל מר. פאלק, איהר באדער האט איהר ארויסגעהאלפען אין נויט. א ווילדער געדאנק לויפט דורך איהר אנגעוועהטאגטען קאפ.

— ניין, ניין! אזוי וויט ניט!

און ווידער בעהערשען זי שווערע געדאנקען, טרויעריגע. עס לויפען דורך איהר זכרון אבגעריסענע ערינערונגען פון איהר לעבען. אט זעהט זי זיך נאך אלס יונג מיידעל. שפיעלט זיך מיט איהרע חברטעס אין דעם קליינעם שטעדטעל, ווייס ניט פון קיין צרות, פון קיין ליידען. איהר פאטער איז א בכבוד'יגער בעל הבית. פערדיענט פיינע געלט און איהר פעהלט קיין זאך ניט. זי איז אזוי גליקליך אזוי צופריעדען...

אבער דער בילד פערשווינדעט גלייך, און זי זעהט זיך שוין אן ערוואקסענע מיידעל. זי געהט נעהען און העלפט ארויס מיט איהר קליינעם פארדיענסט אין הויז. דער פאטער איז פאראלירט געווארען. די מאמע וויינט כסדר. אלעס איז אזוי שרעקליך, אזוי טרויעריג, א גרויסע ארמוטה הערשט אין דער קליינער פאמיליע. זי פיהלט זיך עפעס אזוי שרעקליך אומגליקליך...

עס פערלויפט נאך א יאהר, נאך א יאהר. דער טאטע איז געשטארבען. די מוטער איז קראנק. איהר עלטערער פערהייראטער ברודער ראט זי צו פאהרען נאך אמעריקא און די מוטער זאל ביי איהם זיין. זי קווינקעלט זיך, קען זיך ניט געזעגענען מיט איהר ליעבע מוטער, וויל ניט פארלאזען דאס שטעדטעל וואו זי האט איהר יוגענד פארבראכט אבער ביסלאכווייז נעהמט זי אלץ מעהר קלעהרען וועגען דעם פלאן, אלס איינציגען אויסוועג צו פארבעסערען איהר לאגע און זי פאהרט אוועק קיין אמעריקא.

אך ווי שווער איהר איז אנגעקומען איידער זי האט זיך צו דעם שאפ לעבען צוגעוועהנט! זי האט שטענדיג געפיהלט זיך אזוי פרעמד אין דעם שרעקליכען גערויש פון דעם גרויס שטעדטישען לעבען! אהן פריינד, אהן נאהענטע און ליעבע, האט איהר דאס לעבען אויסגעזעהען אזוי אומגליקליך, אזוי אונערטרעגליך.

און דאן איז ער דאס איהר אין וועג געקומען. ווי גליקליך זי האט זיך דאס געפיהלט די גאנצע צייט וואס זי איז מיט איהם אויסגעגאנגען. וואס פאר הערליכע שעהנע בילדער זי האט פון איהר צוקונפט זיך געמאהלען. ער, דיזער וואלדשטיין, האט גוטע ווידזשעס פערדיענט. מען האט דאך איהם פארן בעסטען דרעזינער געהאלטען!

די ערשטע צוויי יאהר נאך זייער חתונה האט זי טאקי פארשטאנען וואס גליק הייסט. דיזו איז צו איהר זעהר גוט געוועזן. זיי האבען א שעהנע אנגענעהמע הויז געפיהרט. אבער ביסלעכווייז האט ער אנגעפאנגען זי צו פערלאזען. ער האט אנגעפאנגען צו קומען שפעט אהיים אנגעבעטריג דערביי פארשיעדענע תירוצים. דא איז א מיטינג, דא א פארטי, דא א בעקאנטען געטראפען. זי האט איהם אין אנפאנג געגלויבט, אבער אז דאס שפעט אהיים קומען האט זיך אנגעפאנגען איבערחזרן אפטער און דערצו האט ער אנגעפאנגען צו ברענגען נור א טייל פון זיינע פארדיענסטען, האט זי גענומען איהם נאכפארשען ביז זי איז דעם אמת דערגאנגען...

ווי א טויט קלאפ איז עס פאר איהר געוועזן.

זי האט געוויינט, געקלאגט, האט געטרייט מיט גוטען און מיט בייזען האט זיך זאגאר צו סאסייטיס געווענדעט אבער אלעס איז אומזיסט געווען. ער האט שוין איינינע מאהל צוגעזאגט צו זיין גוט און פרום, אבער באלד האט ער ווידער דאס זעלבע געטאן. עס האט שוין זאגאר געטראפען אז ער האט זיין גאנצע געהדיענסט פארשפיעלט און אין הויז האט געהערשט הונגער און נויט.

אינצווישען זיינען דריי קינדערלאך געקומען. זי האט אין הויז באדערס אריינגענומען כדי זיך ליכטער מאכען עס רענט.

— באדערס — לויפט איהר דורך א געדאנק — יא, באדערס... ניין, ניין עפעס אן אומרוהיגער געדאנק וואקסט אויס ביי איהר אין קאפ, דער געדאנק ווערט אלץ קלעהרער, דרינגענדער. עס נעהמט זיך איהר דוכטען אז אט נור דאס וועט זיין די בעסטע ראכע פאר איהרע ליידען.

זי וויל פון זיך דעם געדאנק פארטרייבען.

זי שפרינגט אפ פון פענסטער פאנגט אן ארומצוגעהן איבערן צימער איהרע טריט אבער רעגען זי אליין אויף.

זי געהט ווידער צו צום פענסטער און ווי א ווארעם טאטשעט איהר אלץ דער פריהערדיגער געדאנק וואס ווייטער און ווייטער, ווערט איהר אלץ קלעהרער, אלץ פארשטענדליכער אז דאס וועט זיין די איינציגע די שרעקליכסטע נקמה פאר איהר צושעדיגטען לעבען...

אויף א מינוט הערט זי אויף צו דענקען, נור זי הערט זיך צו צו איהר קלאפענדעם הארץ אין צימער איז שטיל.

מיט שווערע פאמעליכע טריט לאזט זי זיך אהין צו מיסטער פאלק אין צימער. זי ווייסט ניט וואס זי געהט טהאן... זי פיהלט נור אז דאס הארץ אינוועניג קלאפט אזוי גיך, גיך און אין מוח הערשט אן אונגעוועהנליכער מיש־מאש.

א לענגערע צייט איז פארביי. זי געדענקט ניט צו עס איז נור א שטונדע אדער א גאנצע אייביגקייט פארגאנגען, ווי א פארשכורטע האט זי זיך קוים צו איהר בעט פארשלעפט... ווי זי שטעהט און געהט האט זי זיך אין איהר בעט אריינגעווארפען. זי האט זיך קיין חשבון פון איהר טאט ניט געקענט אפגעבען. זי האט ניט געוואוסט וואס אזוינס זי האט אפגעטאן, נור זי האט געפיהלט אז זי האט פון א ווילדע חיה ראכע גענומען אז זי האט זיך מיט איהר מערדער אפגערעכענט, און איהר נקמה איז געווען אזא שרעקליכע אזא בלוטיגע אזא אויסערגעוועהנליך שטארקע.....

צו אונזערע

פריינד

מיר וועלען זאפארט שענקען אויפמערקזאמקייט צו אלע קארעספאנדענציעס אין באצוג דער אפשאפונג פון מלחמה־צייט באשרענקונגען

JAS. S. GILES

געוועזענער „רייסענד וועגדאר"

90 סט. דושיימס סט. מאנטרעאל

אין דער אידישער ארבייטער גאס

סעמיועל גאמפערס, פרעזידענט פון דער אמעריקאן פעדערײשאן אף לייבאר. — וועגען די אידישע געווערקשאפטען. — די ארבייטער אויף ווהייט גודס קריגען א לוין העכערונג. — דער יובילעאום פון ארבייטער רינג סאניטאריום. — א סטרייק ביי די סוט־קייס און בעג מייקערס מעגליך.

פון ע. איש חביב

די אמעריקאן פעדערײשאן אף לייבאר האט בעשלאסען צו פעראייניגען צענטראלע קערפערשאפטען פון גרייטער ניו יארק אין איין צענטראלע קערפערשאפט. דער צוועק פון דעם איז צו פערזיכערען איינינקייט אין האנדלונג און פארשטארקערען די ווירקזאמקייט פון דער צענטראלע קערפערשאפט. פיעלע צייטונגען האבען געשריבען, אז דער אמת'ער הויפט צוועק איז צו בעקעמפען ראדיקאליזם, ווארום לעצטענס איז די סענטראל לייבאר פון ניו יארק ניט געווען אזוי געהארכזאם צום עקזעקוטיוו קאונסעל פון אמעריקאן פעדערײשאן אף לייבאר ווי אין די פריהערדיגע יאהרען. דאס איז אבער ענטשיעדען אפגעלייקענט געווארען דורך סעמיועל גאמפערס, פרעזידענט פון דער אמעריקאן פעדערײשאן אף לייבאר וועלכער איז געקומען אין ניו יארק פאר דעם צוועק פון רעארגאניזירען די צענטראלע קערפערשאפטען.

די פראגע פון פעראייניגונג האט געבראכט אויפ'ן טאגעס ארדנונג די פראגען וואס צו טאן מיט די אידישע פעראייניגטע געווערקשאפטען. אין איין וועג איז די געווערקשאפטען א צענטראלע קערפערשאפט און דעריבער לויט'ן פראג דאס דארף זי זיך אויפלעזען און פערשלונגען ווערען אין דער אלגעמיינער צענטראלער קערפערשאפט וואס וועט ארגאניזירט ווערען. פון דער אנדערער זייט, איז די געווערקשאפטען צוזאמענגעשטעלט בלויז פון אידישע ארבייטער יוניאנס און דערפאר דארף זי ניט אריינגענומען ווערען אין כלל. און דערפאר איז העכסט אינטערעסאנט מר. גאמפערס מיינונג וועגען דער פראגע. אין דער רעדע וואס ער האט געהאלטען איבער דעם האט ער איבערגעגעבען זיין מיינונג וועגען דער נוצליכקייט פון אזא קערפערשאפט ווי די געווערקשאפטען און וועגען איהרע גרויסע פערדיענסטען פאר דער ארבייטער בעוועגונג בכלל און פאר דעם אידישען ארבייטער בפרט.

צווישען אנדערעס האט ער געזאגט:

״די פעראייניגטע אידישע געווערקשאפטען איז איינע פון די נוצליכסטע קערפערשאפטען פון דער אמעריקאנער ארבייטער בעוועגונג. זי טהוט די ארבייט וואס קיינער פון די אנדערע קערפערשאפטען וואלט קיינמאל ניט געקענט טהאן. זי דארף בלייבען עקזיסטירען אפילו ווען אין ניו יארק זאל אויפגעשטעלט ווערען די בעסטע און פעהיגסטע צענטראלע קערפערשאפט״.

איבערגעהענדיג צו דער געשיכטע פון דער פעראייניגטער אידישער געווערקשאפטען האט ער געזאגט. אז ווען די הילפלאז און עלענד. זיי זיינען געקומען אין אמעריקא זיינען זיי געקומען ערשטע אידישע אימיגראנטען זיינען געמען אהער פון די לענדער פון וואנען פאגראמען און הריגות האבען זיי געטריבען אהער. זיי זיינען געקומען אהער אום זיך צו רעטען פון זייערע פערפאלגער. נאטירליך האבען זיי זיך דא געפיהלט פרעמד אונטער א פרעמדען הימעל, פרעמדער שפראך און פרעמדע קולטור. זיי האבען אבער דא געפונען פרייהייט — פרייהייט צו ארגאניזירען זיך.

די ערשטע אידישע אימיגראנטען, ארימערע פון זיי, אממייסטענס דייטשע אידען, זיינען אריין ארבייטען אין סיגאר פעקטארים און שניידער פעקטארים וועלכע האבען בעלאנגט צו זייערע לאנדסלייט, וועלכע זיינען געקומען פריהער פון זיי. די דייטשע ברידער פון זייער אייגען פאלק האבען זיך בענוצט מיט זייער הילפלאזיגקייט און זיי עקספלואטירט אויף'ן ערגסטען אופן.

די אינטעליגענטע מענשען פון זיי האבען דאן אנגעהויבען בויען יוניאנס. די ערשטע עטליכע יוניאנס האבען גלייך איינגעזעהן די נויטווענדיגקייט פון א צענטראלער קערפערשאפט פון געמיינשאפטליכע אקציאן און זיי האבען ארגאניזירט די אידישע געווערקשאפטען.

די געווערקשאפטען ארגאניזירט אידישע בארבערס, צום ביישפיעל, אדער בעקערס, אדער שוסטער און ברענגט זיי אריין אין די אינטערנײשאנאלס פון דער אמעריקאן פעדערײשאן אף לייבאר. אזוי טהוט זי מיט די בילדינג טרייד ארבייטער און אזוי מיט אלעמען. ווען זי ארגאניזירט א יוניאן, זעהט זי גלייך אז דיעזע יוניאן זאל זיך אנשליסען אן ער אינטערנײשאנאל פון דעם טרייד, און, אויב אזא אינטערנײשאנאל איז ניטא, זאל זי זיך אנשליסען אלס א פעדעראל לאקאל צו די א. פ. און ל. די געווערקשאפטען קען ליכטער, שנעלער און בעסער צוקומען צו די אידישע ארבייטער, ווי וועלכע עס איז אנדער 'סענטראל באדי'. זי רעדט די שפראך פון די אידישע ארבייטער און זי קען די פסיכאלאגיע פון די אידישע ארבייטער. שוין עטליכע יאהר, אז זי טהוט די ארבייט פון ארגאניזירען זיי און אריינברענגען אין די רייהען פון דער אלגעמיינער ארבייטער בעוועגונג. זי איז דערפאר נוצליך פאר דער אמעריקאן פעדערײשאן אף לייבאר. גאמפערס האט געענדיגט דערמיט וואס ער האט געזאגט, אז הגם ער איז ניט אלע מאל איינפערשטאנען מיט דער האנדלונג פון די געווערקשאפטען און זאגט עס אימער ארויס ווען דאס איז דער פאל, דאך קומט דער געווערקשאפטען קרעדיט פאר אלעס וואס זי טוט און דער קרעדיט דארף פון איהר ניט אוועקגענומען ווערען. זי איז נוצליך פאר דער ארבייטער בעוועגונג און דארף ניט אויפגעלייזט ווערען.

די נויטווענדיגקייט פאר העכערע לוין אונטער יעצטיגען יקרות האט פאראנלאסט כמעט אלע יוניאנס צו שטעלען פאדערונגען צו זייערע בעלי בתים, און די ווייט גודס ווארקערס יוניאן לאקאל 62 האט אויך געשטעלט פאדערונגען די קאנפערענצען מיט זייערע בעלי בתים האבען זיך פארצויגען פאר וואכען, טיילווייז צוליעב דער איינגעקנעטער שטעלונג פון דער קאטען גארמענטס אסאסיאײשאן און טיילווייז צוליעב דער קראנקהייט פון זייער מענעדזשער. ענדליך זיינען זיי געקומען צו א סעטעלמענט.

אלע ארבייטער אין דעם טרייד האבען א העכערונג אין שכירות. די קאטערס פון דעם פאך האבען באקומען א העכערונג פון פיער דאלאר א וואך און אלע אנדערע ארבייטער צו צוויי דאלאר א וואך יעצט און נאך א דאלאר זאלען זיי בעקומען פון דעם קומענדען סעפטעמבער. די שטיק ארבייטער באקומען א העכערונג פון 10 פראצענט יעצט און נאך 5 פראצענט פון דעם קומענדען 1־טען סעפטעמבער. די העכערונג איז אריין אין קראפט דעם 9־טען פעברואר 1920.

די ארבייטער פונ'ם פאך בכמעט אויסשליסליך פרויען זיינען גאנץ צופריעדען מיט דער הוספה. די בעלי בתים ווידער זיינען אויך צופריעדען ווארום די לאגע אין פאך איז אזא אז זיי מאכען גוטע געלד און זיי האבען געקענט אפארדען צו געבען די הוספה. דער אגרימענט צווישען דער יוניאן מיט דער אסאסיאײשאן איז געשלאסען געווארען לעצטען מארטש אויף צוויי יאהר צייט, און דערפאר וועט דער יעצטיגער אגרימענט זיין אין קראפט ביז מארטש 1921.

דער ארבייטער רינג ארדען וועלכער האט זיך געגרינדעט אין יאהר 1900 איז זעהר פאפולער צווישען די אידישע ארבייטער מאסען. צווישען אלע אנדערע אונטערנעהמונגען האט ער מיט צעהן יאהר צוריק געגרינדעט א סאניטאריום פאר שווינדזוכטיגע. דאס האט פאסירט מיט צעהן יאהר צוריק. דער ארבייטער רינג איז דאן געווען ארעם און קליין און עס האט זיך געפאדערט איבערגעגעבענהייט און אונטערנעהמונגס גייסט צו בויען אזא סאניטאריום, אזא קאסט[illegible]בארע אינסטיטוציע פאר שווינדזוכטיגע.

די אפפערוויליגקייט פון די מיטגליעדער און דער פאקט, אז אן ארבייטער־ארגאניזאציאן נויטיגט זיך אין א סאניטאריום פאר שווינדזוכטיגע מעהר ווי אירגענד וועלכע אנדער ארגאניזאציאן פשוט דערפאר ווייל דער גרעסטער פראצענט פון די קרבנות קומט פון ארבייטער, ווי־הען האט געגעבען די פיהרער דעם מוטה אנצוגעהן מיט דעם פראיעקט און דער סאניטאריום איז אויפגעבויט געווארען מיט צעהן יאהר צוריק אין ליבערטי ניו יארק.

מיט צעהן יאהר צוריק איז דער ערפאלג געווען א פראבלעמאטישער, יעצט איז ער אבער א זיכערער. פאר די צעהן יאהר פון זיין עקזיסטענץ האט דער סאניטאריום גערעטעוועט דאס לעבען פון פילע מיטגלידער פון אר. רינג און עס איז אן אנערקענטער פאקט אז דער סאניטאריום איז ווירקליך א שטאלץ פארן ארבייטער רינג.

צוליעב דער געלעגענהייט האט די סאניטאריום קאמיטע ארראנזשירט א קאנצערט פאר פעברואר דעם 8־טען און האט פערבונדען די פייערונג פון יובילעאום מיט אן אונטערנעהמונג פאר די אידישע מלחמה קרבנות. דער קאנצערט איז פארגעקומען אין מאנהעטען אפערע הויז, ניו יארק. אלע אלטע טוער פון דער ארגאניזאציע, אלע געוועזענע מיטגליעדער פון דער סאניטאריום קאמיטע זיינען געווען אנוועזענד. רעדעס זיינען געהאלטען געווארען פון אב. עפשטיין, טשערמאן פון ארבייטער רינג. דר. ב. האלפערזאן, אדמיטינג דאקטאר פון ארבייטער רינג סאניטאריום און ד. גלוסקין וועלכער איז געווען טשערמאן פון דער אונטערנעהמונג.

די סוט קייס און בעג מייקערס יוניאן האט לעצטענס געשטעלט פאדערונגען צו זייערע בעלי בתים. די הויפט פאדערונגען זיינען געווען: 44 שטונדען, א בעשטימטער מינימום סקייל, 7 בעצאהלטע יום טובים און וואך ארבייט פאר אלע ארבייטער. ווי געוועהנליך, אז מען שטעלט פאדערונגען האט מען קאנפערענצען. אלעס דאכט זיך וואלט געווען גוט, נאר... און "נאר" איז דאך א שטיקעל צרה.

די באסעס אסאסיאײשאן האט ערקלעהרט אז זי וויל ניט קיין וואך ארבייט אין דער אינדוסטריע. די יוניאן פון איהר זייט בעהויפטעט אז זי וועט בעשטעהן אויף דער פאדערונג אונטער אלע אומשטענדען, און דיעזער פונקט איז דער הויפט אונטערשייד צווישען דער יוניאן מיט די בעלי בתים.

אן אויסוועג צו פערמיידען א סטרייק וואלט געווען צו לאזען די זאך "סטאטוס קווא" דאס הייסט ווי פריהער איז געווען. די יוניאן איז אבער ענטשלאסען איינצופיהרען איין סיסטעם פון ארבייט, פרינציפיעל איז די יוניאן גערעכט, נאר צו וועט עס איינגעפיהרט ווערען בלייבט איבער צו זעהן.

אונזער ארבייט איז פריש און ריין, אז מען גיט איך צוריק אייער לאנדרי, וועט איהר פשוט באגייסטערט זיין פון דער ריינקייט. און עס וועט אייך מאכען גאנץ מונטער. גוט געוואשענע וועש ווי הויז־לינען מאכט דעם מענשען אמ ביציעז — דענקט איך [illegible] ניט אזוי?

TORONTO WET WASH LAUNDRY CO. LTD.

1123 DUNDAS W. PARK 5280

(NEAR OSSINGTON)

אוסישקינ'ס בריעף צו די ציוניסטישע פיהרער

דער בריעף איז געווען געשיקט צו דער ציוניסטישער קאנפערענץ וואס האט געזאלט אבגעהאלטען ווערען אין באזעל און איז ערשיענען אין דעם העברעאישען זשורנאל „העולם".

חברים!

פון אונזער הויפט שטאדט ירושלים שיק איך אייך א ברכה צום טאג, וואס איהר האט זיך ווידער פערזאמעלט אין דער שטאדט, וואו עס איז געגרינדעט געווארען אונזער ציוניסטישע ארגאניזאציע, נאך אן אונטערברעכונג פון גאנצע זעקס יאהר. געבענשט זאלט איהר זיין אליין און געבענשט זאלען זיין די רעזולטאטען פון אייער ארבייט. עס טוט מיר שטארק לייד, וואס איך קען זיך ניט בעטייליגען אין אייער וויכטיגער ארבייט און אין אייערע בעראטונגען. די ארבייט וואס איז מיר אנפערטרויט געווארען פון דעם אקציאנס־קאמיטעט ערלויבט מיר ניט צו פארלאזען ארץ ישראל אפילו אויף א קורצער צייט.

דר. וויצמאן וועט אייך אבגעבען א חשבון פון אלץ וואס ווערד געטאן אין ארץ ישראל, און הויפטזעכליך פון אלץ וואס דארף געטאן ווערען. צוויי מאנאטען האבען מיר דא געארבייט צוזאמען. מיר זיינען דורכגעגאנגען דאס גאנצע לאנד אין דער לענג און אין דער ברייט. מיר האבען זיך צוגעקוקט צו אלץ וואס עס טוט זיך אינוועניג צווישען אונזערע ברידער און אויך אביסעל ווייטער צווישען אונזערע שכנים.

און צוקוקענדיג זיך צו אלעם זיינען מיר געקומען צו איין שלום וועגען דער געגענווארט און וועגען דער צוקונפט. דר. וויצמאן וועט אייך געוויס דערצעהלען אלעס וואס איהר דארפט וויסען.

אבער דא וויל איך בעטאנען צוויי פונדאמענטאלע זאכען. 1) אז מען דארף קלאהר מאכען אזוי שנעל ווי מעגליך דעם אלגעמיינעם פאליטישען צושטאנד פון לאנד בכלל און די פאליטישע לאגע פון די אידען בפרט. עס איז נויטיג גרויס איילענים כדי אז דער אלטער אנפאנג וואס איז געמאכט געווארען אין יאהר 1916 פון ענגלאנד, זאל באקומען א גוטע פערענדערונג דורך די פיהרער פון דער וועלט וואס האלטען איצט זייער זיצונג אין ווערסאיל. אז די פריווילעגיען וואס מיר וועלען בעקומען אין ארץ ישראל זאלען דורך די פיהרער אין ווערסאיל בעשטימט ווערען אויף אזא אופן אז זיי זאלען אנערקענט ווערען פון געזעץ; זיי זאלען בעשטימט ווערען אויף אזא אופן אז זיי זאלען אנערקענט ווערען פון אלעמען אלס רעזולטאט פון פאליטיק און ניט וואהלטאט.

איך בין זיכער, אז די מענשען וועלכע האבען אנגעפאנגען ביז אהער און וועלכע האבען געוואונען פאר זיך דאס פארטרויען פון אלע אידען אין ארץ ישראל אהן אונטערשייד פון גרופע אדער פארטיי, וועלען ענדיגען באלד ערפאלגרייך דאס, וואס זיי האבען אנגעפאנגען פאר דעם ציוניזם און פאר אונזער גאנצען פאלק.

2) די צווייטע זאך וואס איך וויל זאגען איז, אז אפילו איצט אידער עס איז נאך ענטשיידען געווארען די פראגע וועגען א מאנדאט איבער ארץ ישראל, איז אויך פאראן א מעגליכקייט צו טאן דא זעהר וויכטיגע ארבייט און עס וועט זיין די גרעסטע זינד פון אונז אויב מיר וועלען דיעזע ארבייט פארנאכלעסיגען און אבלייגען איהר אויף בעסערע צייטען. די ארבייט איז א שווערע אבער מיט אנשטרענגונג קען מען איהר דורכפיהרען.

די בעציהונג פון דער ענגלישער אדמיניסטראציע צו דער ציוניסטישער ארבייט אין ארץ ישראל איז אין דער לעצטער צייט געווארען פיעל בעסער, און מיר קריגען געווארען פיעל בעסער, און מיר קענען האבען אויף גוטע פאליטישע אונטערשטיצונג. פון איהר זייט אויב מיר וועלען אנפאנגען אונזער ארבייט ווי עס בעדארף צו זיין. דער אידישער ישוב ווארט מיט דער גרעסטער אונגעדולד אויף דיעזע ארבייט און די פארשידענע גרופען און פארטייען וואס מיר האבען, וועלען ניט האבען צווישען זיך קיינע סכסוכים וועגען דעם. דאס לעדיג געהן ברייגנט צו דער־מאראליזירונג און צו רייסעריי. ארבייט ברייגנט איינינקייט, שלום און ענערגיע. עס איז פאראן ביי אונז א גרויסער פלאן פאר ארבייט אויף פעלדער וואס געפינען זיך שוין אונטער אונזער קאנטראל, און וועלכע זיינען נאך קיינמאהל ניט קולטיווירט געווארען. עס זיינען פאראן אויך שטיקער ערד וועלכע מען קען נעהמען אין ארענדע און וועלכע מען וועט אפשר קענען באלד אבקויפען; עס זיינען פאראן אויך עפענטליכע ארבייטען וואס מען קען אנפאנגען באלד אדער אין דער נאהענטער צוקונפט. עס איז פאראן א סך ארבייט אין אנפאנגען פארשיעדענע אינדוסטריען; עס איז פאראן א סך ארבייט אין סאניטאציאן, ווייל אין פיעלע קאלאניעס וואס געהערען שוין צו אונז, בושוועט נאך די מאלאריא. עס איז פאראן א סך ארבייט ביים בויען הייזער סיי פאר פריוואט פערזאנען און סיי פאר קהל'שע אינסטיטוציאנען. טויזענדער מענשען קאנען באקומען דאביי באשעפטיגונג און דאס קען אנגעפאנגען ווערען שוין גלייך, ווייל קיינער שטערט ניט אין דעם.

עס איז פאראן א סך ארבייט אויפ'ן געביט פון קולטור אין גאנצען לאנד און הויפטזעכליך אין דער אויסבויאונג פון פראפעסיאנעלע שולען אין די שטעדט און דיק אלאניעס. עס זיינען פאראן נאך א סך אנדערע וויכטיגע ארבייטען וואס קענען זיין גענוג פאר א לאנגע צייט פאר די אייפנעהמונג און דורכפיהרונג פון דיעזע ארבייטען ברויכען מיר א שטארקע א נעריליכע דעסציפלין. מיר ברויכען אויך פאר דיעזען צוועק א סך פרישע מענשען, פון די גלות־לענדער, און עס פערשטעהט זיך אז מיר ברויכען אויך צו דעם א געוואלדיגען קאפיטאל.

וואס עס אנבעלאנגט די הילף וואס עס דארף קומען פאר דיעזען צוועק מצד די אידען פון ארץ ישראל בין איך זיכער, אז זי (דיעזע הילף) וועט געגעבען ווערען מיט א פולער האנד, ווייל כאטש עס איז אמת אז די ארץ ישראל אידען זיינען צוקריגט און צוריסען צווישען זיך און די מייסטע פון זיי זיינען עגאאיסטיש אין איין זין אדער אין אנדערען, האבען זיי אבער די מעלות וואס אין וועניגסטענס איין פונקט זיינען זיי פאלשטענדיג פעראייניגט — אין דעם פונקט פון געוואלטיגער איבערגעגעבענהייט צום לאנד און צו איהר צוקונפט. אויב די ארבייט וועט זיך נאר אנפאנגען, וועלען אלע אידען אין ארץ ישראל ארויסטרעטען אלס פיאנירען און טאן אלעס מעגליכעס פאר דער אויפבויאונג פון לאנד.

וועגען די הילף וואס דארף קומען פון איינגעוואנדערטע אידען, וויל איך זאגען אזוי. — כאטש די איינוואנדערונג אין ארץ ישראל איז נאך פארלויפיג בעשרענקט, פונדעסטוועגען קען מען אפילו איצט בעקומען אן ערקובנים אויף אריינצוקומען פאר די יונגע אידען אין אויסלאנד, וואס זיינען בערייט צו ארבייטען אין ארץ ישראל אדער מיט זייערע מוסקולען אדער מיט זייער מארך.

קומט איצט די דריטע וויכטיגע זאך — געלד. דא האנדעלט זיך ניט וועגען געלד וואס מען זאמעלט פון נדבות, נאר וועגען געלד אין דער פארם פון קרעדיטען אין אזא מאס וואס עס פאדערט זיך איצט. און געלד דארפען מיר בעקומען שוין גלייך, אין אבליגאציעס, ווייל אהן געלד קען מען ניט צוטרעטען צו קיין וויכטיגער ארבייט.

וועגען די גרויסע פראגען וואס אונז שטעהט פאר — פראגען וועגען פראגראם, פראגען וועגען סאציאלע אויסבעסערונגען, וועגען פאליטיק וועל איך איצט ניט רעדען, ווייל זיי וועלען איפגענומען ווערען און דיסקוטירט ווערען פון דעם קאנגרעס, ווען עס וועלען זיך דארטען פערזאמלען דעלעגאטען פון אלע לענדער און הויפטזעכליך פון מזרח אייראפא, וואו עס געפינט זיך א מאיאריטעט אידען.

אייער דער קאנגרעס וועט זיך עפענען וועלען מיר שוין האבען האפענטליך אונטערגעשריבען דעם פאליטישען אבמאך אויף וועלכען מיר אלע ווארטען. דער קאנגרעס וועט שוין האבען פאר זיך די רעזולטאטען פון דער ארבייט פון דער געגענווארט; דער קאנגרעס וועט שוין האבען פאר זיך די אויספיהרליכע פראגראמען וואס זיינען שוין אויסגעארבייט געווארען פון אונזערע ספעציאליסטען וואס ארבייטען איצט ביי אונז אין אלע צווייגען פון דער טעטיגקייט פון ישוב.

אויף דער יעהרליכער קאנפערענץ וואס דארף אבגעהאלטען ווערען היינטיגען יאהר, וועלען בעטראכט ווערען וועניגער פראגען אבער וויכטיגע. דיעזע פראגען מוזען פארנעהמען א וויכטיגען ארט די וואס זיינען נוגע צו דער אנהויבונג פון ארבייט אין ארץ ישראל אהן לאנגע ווארטונגען. די קאנפערענץ דארף געבען די פערטרעטער אין ארץ ישראל די פאלמאכט צו טאן אלץ וואס איז נויטיג פאר דיעזער ארבייט. אין דעם נאמען פון אלע ארץ ישראל אידען זאגען מיר צו אייך. — גיט אונז די מעגליכקייט; גיט אונז די נויטיגע כוחות. דיעזע קאנפערענץ וועט פערשריעבען ווערען אין דער אידישער היסטאריע מיט גרויס כבוד.

מיט אכטונג און מיט א ברכה פון ארץ ישראל און ירושלים.

אייער ברודער, ס. אוסישקין.

וואס האט פאסירט אין יאפא?

[illegible] לאנדאן, פעברואר, 28. — א ידיעה וואס איז ערשיענען אין דער „דיילי מייל" זאגט: פרייטאג זיינען דא ערהאלטען געווארען אינפארמאציעס וועגען ערנסטע פאסירונגען וואס זיינען פארגעקומען אין יאפא. די לאגע איז דארטען זעהר א קריטישע. קיין איינצעלהייטען ווערען אבער ניט אנגעגעבען אין וואס די אונרוהען באשטעהען.

אמאסאדאר האט גארניט געהערט

אנפראגען וואס זענען געמאכט געווארען אין דער יאפאנעזישער [illegible] באדע האבען ניט געבראכט מעהר קיין איינצעלהייטען. דער ענטפער איז געווען דאס זיי האבען גרא ניט געהערט.

אידישע נייעס פון דער אלטער היים.

(פארזעצונג פון פיורוש 3)

אויסלענדער און ניט פאר אידען וואס זיינען פוילישע בירגער !

אין דע מאמענט האט אראנסאן גע־כאפט א פאטש. און ווען ער האט זיך אומגעקעהרט האט ער געזעהען אז דאס האט איהם מכבד געווען דער קריסט ליציאן קאמינסקי, וואס האט אונטערגעהערט די ארויסגעזאגטע מיינונג. דער צווייטער שילער האט פראטעסטירט, אבער קאמינסקי האט איהם אויך מכבד געווען מיט קלעפ.

דער ראטמאן זיבערט וועלכער איז גראד אנגעקומען, האט צוגערופען מיליציאנט און בעפוילען קאמינסקין צו ארעסטירען. ארעסטירט האט מען אבער אויך די געשלאגענע שילער. אין קאמיסיאריאט האט מען געגען זיי צוזאמענגעשטעלט א פראטאקאל פאר שטערען די עפענטליכע רוה.

צום פראצעס האבען זיך אלע אנגעקלאגטע צוגעשטעלט. פארזיצענדער איז געווען ריכטער לאבענדסקי. אלס פערטיידיגער פון ביידע שילער איז ארויסגעטרעטען דעפוטאט הארטגלאס.

ווי נור דער פראצעס הויבט זיך אן טראגט דער פערטיידיגער ארוין א פארשלאג. אז דער פראצעס זאל אבגעלעגט ווערען, ווייל ביידע אנגעקלאגטע שילער זיינען נאך מינדעריעהריג און אלס אזעלכע דארף זייער פראצעס פארקומען אין געריכט פאר מינדעריעהריגע.

דאס געריכט געהט זיך בעראטען און ארויסקומענדיג ערקלעהרט זי אז אלס מינדעריעהריגער ווערט נאר אנערקענט אראנסאן און זיין פראצעס ווערט דעריבער אויסגעטיילט דאגעגען דער פראצעס געגען טשלענאוו'ן און קאמינסקי'ן דארף פארקומען.

ביים אויספרעגען די אנגעקלאגטע ערקלעהרט זיך טשלענאוו אלס אונשולדיג דאגעגען קאמינסקי ערקלעהרט זיך פאר שולדיג נור ער האט עס געטון אין מאמענט פון אויפרעגונג.

אלס עדות זיינען ארויסגערופען געווארען ראטמאן זיבערט און דער מיליציאנט וואס האט די אנגעקלאגטע ארעסטירט. ביים ארויסרופען דעם עדות זיבערט ברעכט אויס אין זאל א שטיקעל אינצידענט.

ראטמאן זיבערט ערקלעהרט אז ער אלס אונגלויבער וועט, ווי דער שטייגער, קיין שבועה ניט אבגעבען. דאס געריכט נעהט אויך בעראטונג און ארויסקומענדיג טראגט זי ארויס א רעזאלוציע אז דער עדות פאר אבזאגען זיך צו שווערען וועט אויס דעם פראצעס ניט אויסגעהערט ווערען און ווערט אויך צוגעצויגען צו געריכטס פאראנטווארטליכקייט לויט'ן פאראגראף 172 פון שטראף קאדעקס.

דאס געריכט גיט ארויס פאלגענדען אורטייל: ליציאן קאמינסקי פאר שטערען די עפענטליכע רוה פערמשפט צו 20 מארק און פאר שלאגען 100 מארק טשלענאוו ווערט פריינעשפראכען.

האט איהר שוין געקויפט

שיפסקאַרטען

צו פארען נאך אייראפא

ער פאר אייערע פאמיליעס

צו קומען נאך קענעדע

האט איהר שוין געטרייט

צו שיקען געלט

נאך פוילען גאליציען רומעניען עסטרייך אדער דייטשלאנד

דורך

חזן קאפלאנס

שיפס קאנטאר

אייב נאך ניט דאן ראטהען מיר אייך צו טרייען צו קויפען

שיפסקארטען און שיקען געלט

דורך

חזן קאפלאנס אפיס

און איר וועט זיכער צופרידען זיין ווי אלע וועלכע עס האבען ביז יעצט שוין געשיקט דורך.

M. Kaplan and Sons

BANKERS
92 Queen St. W.
Tel. Adl. 239

חזן קאפלאנס נאמען איז די בעסטע גאראנטי פאר צופרידענהייט

דער גרעסטער, שעהנסטער און רייכסטער

באזאר

אין טאראנטא

וועט אפגעהאלטען ווערען

מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך און דאנערשטאג
דעם 8־טען, 9־טען, 10־טען און 11־טען מערץ

אין דער מיקאל סטריט שוהל

ארענזשירט פונ'ם

פרויען פעראיין פון מאזירער רעליף

פאר איבער 2000 דאלאר ארטיקלען וועלען פארקויפט ווערען.

א דענס יעדען נאכמיטאג און אין אווענט.

דאס גרעסטע און שעהנסטע וואס טאראנטא האט נאך ביז יעצט געזעהען.

היקף מיט פארגעניגען אינאיינעם

טיקעטס 15 סענט

צו באקומען ביי אלע מיטגלידער פון פעראיין.

מאכט אייערע אפאינטמענטס ביים מאזירער באזאר אין דער מיקאל שוהל

גרייט זיך צו, איהר וועט זעהען עטוואס וואס איהר האט נאך ביז יעצט ניט געזעהען.

מיט גרוס,
ארענזשמענטס קאמיטע.

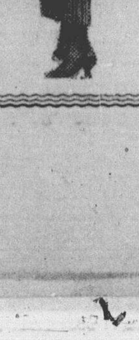

וואס הערט זיך מיט אייער ניי קלייד

צו אלע טאראנטאר אידישע פרויען.

איהר מאכט זיך דאך געוויס א ניי קלייד לכבוד פסח — אויב איהר דארפט פאר דעם פליטינג, עמבראידערי אדער געקאווערטע באטאנס, אויך העמסטיטשינג — זארגט זיך ניט, מיר וועלען עס טון פאר אייך.

מיר מאכען עמבראידערי אויך העמסטיטשינג לויט די שעהנסטע דעזיינס און מיר האבען אויך א גרויסען אויסוואהל פון אלערליי סארטען באטאנס.

The Twentieth Century Button Co.
262 Queen St. West
Adel. 298

קוויטירונג

דאנערשטאג דעם 26־טען פעברואר ביי א ברית ביי ל. סורדין דעם פאטאגראפער פון 16 קעמעראן סטריט איז געזאמעלט געווארען דורכ'ן אפיעל פון חזן קאפלאן 18 דאל. פאר די מלחמה קרבנות די אלע געסט ווינשען זיי מגדל זיין דעם קינד און מזל טוב. 15556

אנשטאט יוניאן האל

האט אויף די געדאנקען

ציון האל

206 בעווערלי סטריט

שניידערס פון דער אמאלגאמייטעד קלאדינג ווארקערס אָף אמעריקא

אויפמערקזאם

אלע די וועלכע ארבייטען אין דער אינדוסטריע זענען געבעטען צו אטענדען ספעציעלע פארזאמלונגען פון דער יוניאן אין 206 בעווערלי סטריט

די פארזאמלונגען זענען ווי פאלגט:

היינט אווענט דער פרעסער לאקאל 219 אום 8 אזייגער

דינסטאג אווענט פענטס מאכער לאקאל 216 אום 8 אזייגער

און וועסטען לאקאל 222 אום 8 אזייגער

מיטוואך אווענט שניידערס, אפרייטארס און פינישערס פונקט 8 אזייגער

אלע פארזאמלונגען קומען פאר אנשטאט אין יוניאן האל, אין ציון האל.

דיסקוטירט וועט ווערען די העכערונג פון סקייל, אויך פיעלע אויסבעסערונגען אין דעם יעצטיגען ווייגדזש סקייל דאריבער איז נויטיג אז אלע וואס בעלאנגען צו די פארשידענע לאקאלס זאלען קומען צו די פארזאמלונגען ווייל עס איז פאר אייער אייגענער בענעפיט.

קומט אין מאסען

מיט גרוס,

טאראנטא דזשאינט באארד קל. וו. אף אמעריקא.

קלאוק מאכער

א ספעשעל מעמבער'ס מיטינג

פון לאקאל 14

דיעזען מאנטאג דעם 1 מארטש

8.30 אין אווענד 208 ספעדיינע עוו.

ביי דיזען מיטינג וועט פערהאנדעלט ווערען די פראגע וועגען דעם טרעזשורער.

מיט גרוס,

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 14 א. ל. ג. וו.

פ'יער פ'יער

צו אלע קלאוקמאכער

זייט וויסען דאס אונזער אפיס אין 208 ספעדיינא עוו. איז פארברענט געווארען און דער אפיס פון דער קלאוקמאכער יוניאן געפינט זיך יעצט

אין ציון האל

(קארנער בעווערלי און סיסיל) רום 6

אונזערע מעמבערס מיטינגען וועלען אפגעהאלטען ווערען אין דיזעלבע אווענטען אין זעלבען האל רום 9

מאנטאג וועט אפגעהאלטען ווערען דער ספעשעל מיטינג פון לאקאל 14

דינסטאג דער ספעשעל מיטינג פון לאקאל 70

מיטוואך פרעסער מיטינג

דאנערשטאג די ריינקאוט מאכער

די עקזעקוטיוו מיטעט אין די זעלבע אווענטען אויסער לאקאל 70 וועלכע וועט דארפען אפגעהאלטען ווערען מיטוואך אנשטאט דינסטאג אין רום 6

קומט צו די מיטינגען און זוכט ניט קיין תירוצים

ביי ארדער,
די דזשוינט באארד א. ל. ג. וו.
ש. קאלדאווסקי מענעדזשער.

HIPPODROME

די וואך פונ'ם ערשטען מערץ

וויליאם פאקס שטעלט פאר

דעם בארימטען "סטאר"

אין זיין לעצטען

און שפאנענדסטען ערפאלג

וויליאם פארנום

"הארץ סטרונגס"

קלאקסטאן, און מעי די הארטוועלס

פונשיין קאמעדיע פאלארד קאמעדיע

מאקס ראזען

דער וואונדערליבער אמעריקאנער וויאלאָניסט וועט אויפטרעטען אין

מעסי האל

דאנערשטאג אווענט מערץ 4

מיט דעם

טאראנטא מענער כאָר.

(200 שטימען)

טיקעטס 2.50, 2.00, 1.50, און $1.00

דער פארקויף וועט זיין אפען פארען מאנטאג דעם ערשטען מערץ אין מעסי האל.

יערליכער

אוקשאן סייל

פון צינוואַרג

250 גאלוואניזירטע באָילערס טיובס און פיילס, וואש שיסלען, מילך פאנען, פודינג בלים, איל קענס, טשייניקעס טריים, ברויט קעסטלאך, מעהל טינס. און פארשידענע סארט צינוואַרג אין אונזער ווערהויז.

575 קווין סט. וועסט
דינסטאג דעם 2־טען מערץ

אויספארקויף 2 נאכמיטאג. נאך קעש

טשארלס קאטענדען ענד קא.

נאך ראיעלע אינשורענס פאליסעס

ווענדעט אייך צו

ל. ווהייט

109 גארוויל עוו.

איינער וואס פארשטעהט די אינשורענס און גיט די בעסטע עצות

טעלעפאן קאלעדזש 3525

קעש'ס דזשועלערי סטאר

פון 145½ קווין סטרים וועסט

ספעשעל באַרגיינס אין דיימאנד רינגען, לאוועלירס, נאלר וואטשעס, 14 קערעט טשיינס, סילווער סעטס נייע סטיילס, לייכטערס, קאט גלעס, אויך גראמאפאנס און רעקארדס. ווי אויך פערשידענע פרעזענטס אייוועריע סעטס. יעדעס ארטיקעל געווים ביליגער ווי אין די גרעסטע סטארס איהר מענט זיך ערליבען און קומען זעהן אונזער סטאק. פערשפעטיגט ניט און קומט גלייך.

אייער פריינד קעש

145½ קווין סט. וו. טעלעפאן ער. 3588

פאטראניזירט די איינציגע אידישע ווינדא קלינינג קאמפאניע ——

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.
N.Y. WINDOW CLEANING CO.

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, אפיסעס און סטאר קלינינג. בעסטע ארבייט צו די בילינסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך און יעהרליך. 19 טעראלי סטרים. טעלעפאן עדלייד 8087

אווענדען און יום־טובים טעלעפאן [illegible] קאל. 6619

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY. 19 TERAULEY ST

אורין אויסשפריצונגען קורירט אין 24 שטונדען

SANTAL CAPSULES MIDY

יעדע קעפּסל האט דעם נאמען

היט זיך פאר נאכגעמאכטע!

LOEW'S

לאָעו'ס יאנג סטריט טהעאטער

אונאונטערבראכען
12 מיטאג ביז 11 נאכמיטאג
נאכמיטאג 10 סענט 15 סענט
אווענד 10 סענט 15 ס. און 25

טעל. מיין 3600 — הויפט פלעטס וואָדעוויל — באָקס סיטס רעזערווירט.

די גאנצע וואך פון מערץ 1

קאנסטענס טאלמעדזש אין "צוויי וואכען".

א שפאנענד בילד פון א בראַוועי באָרס מיידעל. זעקס גוטע וואָדעוויל אקטען לאוס "פיקטאָריעל רעוויו" מאט און דזשעף קארטונס די פארשטעלונג אין ווינטער גארדען, וואו די אלע פלעצער זענען רעזערווירט איז די זעלבע ווי אין לאוס טעאטער.

לואיס מ. סינגער

לאיער און נאטארי פאבליק

קאמישיאנער פאר אלע פראווינצען פון קענעדע.

לאָא אפיס 154 סימקא סטריט.

טעלעפאן עדלייד 1440
טעלעפאן עדלייד 1441

וואוינונג 433 פאלמערסטאן בולווארד
טעלעפאן קאלעדזש 4566

ספעשעל נאטיס צו אונזערע קאסטימערס

ארדערט קוילען יעצט און ווארט נישט אויף דער לעצטער מינוט, ווייל שפעטער וועט איהר צאהלען דאבעל און דאצו וועט איהר נאך ניט קענען באקומען

THE EATON COAL CO.

Phone Ad. 2696

איטאן קאהל קא.

אפיס 352 קווין וועסט טעל. עדל. 2696

דזשועלערי הענדלער און דזשועלערי סטארקיפערס אויפמערקזאם

זייט וויסען, אז איך

מ. העלטער

האב זיך גענומען צו דער ארבייט, און בין ווילינג צו מאכען אלערליי דזשועלערי דזשאבס פאר דער טרייד.

רופט מיך אדער זעהט זיך מיט מיר, ווען איהר דארפט מאכען אייערע דזשועלערי דזשאבס, און איהר וועט זיין צופריעדען.

אלערליי רינגען, קלענערע אדער גרעסערע, געמאכט צום סייז.

מיין נייער אדרעס איז

251 Queen St. West

טעלעפאן אדלייד 3967

קויפט אייערע קוילען פון

יאנעווער בראָדערס

וואו איהר בעקומט בלויז ראושערס קוילען מיט ראושערס טיקעט

268½ קווין סט. וועסט. טעלעפאן ערלייר 8766.

HOW TO BECOME A REAL MUSICIAN?

By taking lessons at Michael Angelo's music school Maestro Michael Angelo will guarantee you a sure success of becoming a real Violin, Mandolin, Cornet. Saxphone player or any other wind and String instruments, also the same Michael Angelo's patient of teaching children to play Violin is not to be compared with any other teachers. So be sure to telephone or come personally regarding your child's mucic education as Sig: Micnael Angelo is the only teacher that takes real interest in them, „and be aware of fakers"

Prof. Michael Angelo

Studio at Alhambra Hall 450 Spadina Ave. near College St
Tel. Col. 17

אלערליי עלעקטריק ווייערינג ווערט געמאכט ביי די

אנטעריא עלעקטריק און פיקטשורס קא.

649½ קווין סט. וועסט

דארפט איהר ווייערען אייער הויז, סטאר, פעקטארי, קאמפליט מיט פיקטשורס?

טעלעפאנירט אדעלייד 6556.

אויך האבען מיר אלערליי עלעקטריק פיקטשורס און לאמפען. סי. א. ד. ארדערס ווערט דעליווערט נישט ווייניגער ווי 5 לאמפען.

אונזער מאטא איז צופרידענהייט.

הויז טעלעפאן מיין 6367.

ס. ניסענבאם פראפרייט.